

**Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání
ZŠ a MŠ Skřipov, okres Opava příspěvková organizace**

POVÍDÁME CELÝ DEN

Motto: „ Všechno, co opravdu potřebuji znát,
jsem se naučil v mateřské škole“

Robert Fulghum

Projednán a schválen na pedagogické radě : 30. 8. 2021

Zpracovala: Hana Stanovská, zástupce ředitele pro MŠ

Platnost programu od 1. 9. 2021

Aktualizace : 30. 8. 2021

Skřipov 30. 8. 2021

Obsah:

1. Identifikační údaje o mateřské škole	3
1.1 Název ŠVP	3
1.2 Údaje o škole	3
1.3 Zřizovatel	3
2. Obecná charakteristika mateřské školy	4
2.1 Základní údaje	4
2.2 Dlouhodobý plán školy	5
3. Podmínky předškolního vzdělávání	6
3.1 Věcné podmínky	7
3.2 Životospráva	7
3.3 Psychosociální podmínky	7
3.4 Organizace chodu mateřské školy	8
3.5 Řízení mateřské školy	9
3.6 Personální a pedagogické zajištění	9
3.7 Formy spolupráce se zákonnými zástupci	9
3.8 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami	10
3.9 Podmínky pro vzdělávání dětí nadaných a mimořádně nadaných	13
3.10 Podmínky pro vzdělávání dětí od dvou do tří let	14
3.11 Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí ČJ	15
3.12 Spolupráce s dalšími institucemi	15
4. Organizace vzdělávání	
4.1 Charakteristika a složení třídy	16
4.2 Vzdělávání	16
4.3 Orientační uspořádání dne	18
4.4 Podmínky pro přijímání dětí	19
4.2 Charakteristika jednotlivých tříd	19
4.3 Uspořádání dne v MŠ	20
5. Charakteristika vzdělávacího programu	21
5.1 Zaměření školy	21
5.2 Východiska Školního vzdělávacího programu	22
5.3 Cíle předškolního vzdělávání	23
5.4 Metody a formy práce	23
5.4 Popis zajištění průběhu vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami	23
5.5 Popis zajištění průběhu vzdělávání dětí nadaných	23
5.6 Popis zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let	24
6. Vzdělávací obsah ŠVP	24
6.1 Principy metody vzdělávání	24
6.2 Vzdělávací obsah ŠVP	26
6.3 Integrované bloky	27
6.3.1. Doplnující programy a aktivity	47
7. Evaluační systém	49
7.1. Na úrovni školy	48
7.2. Na úrovni tříd	51
7.3. Na úrovni dítěte	49
7.4. Spolupráce s rodiči a se zřizovatelem	49
Příloha: č. 1 Desatero pro rodiče dětí předškolního věku	
Příloha č. 2 Program pro děti do tří let věku	
Příloha č. 3 Podmínky zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí	
Příloha č. 4 Ochrana před sociálně patologickými jevy a projevy diskriminace, nepřátelství nebo násilí	

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

1.1. Název školního vzdělávacího programu:

„POVÍDÁME CELÝ DEN“

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání Základní školy a Mateřské školy Skřipov, okres Opava, příspěvková organizace, zpracovaný podle Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání: Aktualizován 30. 8. 2021.

1.2. Údaje o škole:

Název školy: Základní škola a Mateřská škola Skřipov, okres Opava, příspěvková organizace

Adresa školy: 747 45 Skřipov č. 120
IZO:107 628 881
IČO: 750 271 86

Jméno ředitele: Mgr .Bc. Eva Víchová

Kontakty: Telefon ŘŠ: 553 781 125
Mobil : 734 153 374
Telefon MŠ: Skřipov: 553 781 115
Telefon MŠ: Hrabství: 553 781 144
Telefon ŠJ: 553 781 118
E-mail: zsSkripov@volny.cz
www.zsamsskripov.cz

Zástupce ředitele
pro MŠ: Hana Stanovská

Součástí školy: Odloučené pracoviště - Mateřská škola Hrabství s výdejnou stravou (tel.: 553 781 144)

1.3. Zřizovatel školy:

Název zřizovatele: Obec Skřipov
Adresa zřizovatele: 747 45 Skřipov č. 107
Kontakty: Telefon: 553 781 124
E-mail: podatelna@ouskripov.eu

Číslo jednací: ZSMS-SK/2020/2021
Platnost programu od 1. 9. 2021
aktualizace: 30. 8. 2021

Podpis ředitele školy:

Razítko školy:

Podpis zástupce ředitele pro MŠ:

OBEČNÁ CHARAKTERISTIKA MATEŘSKÉ ŠKOLY

2.1. Základní údaje

Mateřská škola je součástí ZŠ Skřipov. Zřizovatelem a provozovatelem společného zařízení ZŠ a MŠ Skřipov je Obec Skřipov. Mateřská škola je dvoutřídní s odloučeným pracovištěm v Hrabství. Cílem předškolního vzdělávání je, aby si dítě od útlého věku osvojovalo základy klíčových kompetencí a získávalo tak předpoklady pro své celoživotní vzdělávání.

Charakteristika Mateřské školy ve Skřipově

Mateřská škola Skřipov sídlí v budově Základní školy ve Skřipově, má vlastní vchod.. Škola je umístěná v klidném prostředí v blízkosti malebné přírody. Mateřská škola je jednotřídní mateřská škola rodinného typu, která má kapacitu dvacet osm dětí ve věku zpravidla od 3-7 let.

V MŠ se o děti obvykle starají dvě učitelky a jedna provozní pracovnice. MŠ se nachází v prvním patře zadní části budovy školy. Součástí MŠ je šatna, dvě třídy, malá ložnice, koupelna a toalety, sklady pomůcek, místnost pro učitelky a výdejna stravy. MŠ je se ZŠ propojena chodbou. Děti mateřské školy využívají také tělocvičnu ZŠ. Provoz MŠ je od 6:00-16:00 hod.

V okolí budovy se nachází rozlehlá zahrada se zahradním domkem, herními prvky pro děti (prolézačky, houpačky, skluzavka, pískoviště apod.), zahradním altánem a přírodní zahrada. Na zahradě, kterou využívá ZŠ i MŠ, lze najít rozmanité pomůcky, které přispívají k rozvoji vědomostí dětí (broukoviště, vzorník druhů dřeva, pocitový chodník, bylinková zahrádka, venkovní učebna a altánek). Děti rovněž využívají ke svému vyžití hřiště s umělým povrchem, ale také místní hřiště a blízký les. Zahrada celoročně poskytuje dostatek příležitosti k volnému pohybu i k cílenému osvojování poznatků o přírodě.

Charakteristika Mateřské školy v Hrabství

MŠ v Hrabství se nachází na kraji vesnice v budově KD Hrabství v prvním podlaží. Mateřská škola má vlastní vchod ze zahrady, která je součástí mateřské školy. MŠ je jednotřídní s kapacitou dvacet dva dětí převážně od věku 3 -7 let, ale i dětmi mladšími. O děti se starají obvykle dvě učitelky, jedna provozní pracovnice (školnice, výdej stravy). Součástí MŠ je šatna, koupelna s toaletami pro děti, herna, jídelna a kuchyňka pro výdej svačin a obědů, které jsou dováženy z jídelny ze ZŠ Skřipov. Provoz MŠ je od 6:30 - 16:00, v té době lze využívat přilehlou oplocenou zahradu.

Na zahradě se nachází zahradní domek, herní prvky jako je např. prolézačka se skluzavkou, houpačky, kopec, pískoviště, atd. Zahrada je rozlehlá a poskytuje dostatečný prostor pro sportovní vyžití a hry dětí v jakémkoli ročním období. Pro pohybové aktivity dětí je také využíváno blízké okolí MŠ, jako je např. místní hřiště, louky a les. To vše skýtá hodně možností k zajímavým vycházkám. MŠ dbá na dodržování tradic a společné akce pro děti a jejich rodiče.

Hlavním záměrem obou mateřských škol je rozvíjet osobnost samostatného, sebevědomého dítěte schopného spolupracovat a komunikovat. Podporovat jeho zdravý vývoj s přiměřenou pohybovou aktivitou, s citovým postojem vůči ostatním lidem, ke světu kolem, k člověku a k jeho práci, k rodině, k přírodě, k vlastnímu zdraví, k historii a tradicím. Plánovanými činnostmi při běžných denních situacích chceme působit na děti tak, abychom v rámci jejich možností a schopností rozvíjeli podklady pro učení, myšlení a objevování, aby si děti osvojovaly základy hodnot, na nichž je založena naše společnost, aby získávaly osobní samostatnost a schopnost projevovat se jako samostatná osobnost. Naše MŠ dětem nabízejí i zajímavé akce a činnosti během celého roku a dbají na dodržování tradic.

MŠ jsou přístupné k řešení požadavků rodičů v rámci výchovně vzdělávací činnosti a provozních podmínek. Snažíme se zde poskytovat dětem laskavé, otevřené a podmanivé prostředí, kde se cítí příjemně a bezpečně. Podporujeme samostatnost dítěte, poskytujeme informace, dbáme na určená pravidla k aktivitám. V obci mají mateřské školy nezastupitelné místo. Nejdůležitějšími partnery jsou rodiče.

Spolupracujeme také se zřizovatelem - obcí Skřipov. Moc si vážíme spolupráce s místními hasiči a organizacemi v obci, kteří jsou nám nápomocni při různých akcích a s místními knihovnami. Důležitá je rovněž spolupráce s PPP Opava, SPC Opava, SPC Ostrava.

Na velmi dobré úrovni je spolupráce se základní školou, které je MŠ součástí. Spolupráce se základní školou je zaměřena na bezproblémový přechod dětí z mateřské školy do základní školy. V rámci společných akcí a návštěv děti poznávají chod a prostory školního zařízení i družiny. Snažíme se rovněž o prezentaci výsledků naší práce s dětmi na veřejnosti. Vstřícností a vzájemným respektem vytváříme a podporujeme dobré partnerské vztahy školy, zákonných zástupců a dětí.

Mateřské školy, vzhledem k blízkosti přírody, zařazují do svých programů ekologické a přírodovědné aktivity. Mají také velký zájem na udržování a obnovování tradic. Svojí účastí podporují dění v obci při společenských a kulturních setkáních.

2.2 Dlouhodobý plán školy

Prioritou je vytvořit v mateřské škole harmonické a útulné prostředí, které je blízké dětem a děti se na něm podílí. Respektovat jejich osobní svobodu a volnost v řádu stanovených norem:

Cílem je zvýšit kvalitu polytechnického vzdělávání a posilovat tak zájem dětí o techniku a přírodní vědy již od útlého dětství. V dnešní době děti ztrácí manuální zručnost a mají nedostatečné technické a v běžném životě prakticky využitelné dovednosti. Je třeba tuto situaci zlepšit a více pozornosti věnovat polytechnické výchově:

V personální oblasti bude hlavním cílem udržení kvalifikovaných učitelek mateřské školy, disponovat stabilním a efektivně spolupracujícím týmem pracovníků, kteří mají zájem o rozvoj a prosperitu mateřské a školy. Klást potřebu rozvíjet pedagogické dovednosti, kolegiální vztahy na škole a zkvalitňovat spolupráci pedagogických pracovníků s rodiči na základě vzájemné důvěry. Rovněž vztahy mezi dospělými a dětmi je třeba udržovat na přátelské a partnerské úrovni:

- respektovat individuální tempo dětí
- snažit se o všestranný rozvoj dětí, podporovat jejich duševní pohodu, psychické zdatnosti a schopnosti
- vytvářet zdravé životní návyky a postoje jako základy zdravého životního stylu
 - na základě přiměřené a spontánní pohybové činnosti aktivizovat celou osobnost dítěte, aby prožitek přinášel radost a pohodu
- věnovat se plně dětem a jejich vzdělávání
- pokračovat v systému nadstandardních aktivit školy – exkurze, výlety, divadla, plánovat dle témat TVP
 - zaměřit se na zvyšující se počet logopedických vad u dětí, zvýšit frekvenci řečové výchovy
 - podporovat integraci dětí se speciálním zaměřením do běžné výuky
 - podporovat hravou formou rozvoj talentu, poznání, dětské kreativity, zručnosti a fantazie používáním jednoduchých nástrojů a nářadí
 - vytvářet elementární povědomí o širším přírodním a technickém prostředí
 - vytvářet pozitivní vztah k intelektuální činnosti, podporu a rozvoj zájmu o učení
- osvojit praktické dovednosti přiměřené věku
- rozvíjet řečové schopnosti a jazykové dovednosti receptivní i produktivní

V oblasti ekonomické a materiálně technické bude důležité dle potřeby obnovovat materiálně technické podmínky školy, dbát na účelné a hospodárné využití finančních prostředků ze státního

rozpočtu a rozpočtu zřizovatele. Dalším využitým zdrojem jsou prostředky ze získaných grantů, dotací, sponzorských darů.

Dlouhodobým záměrem je udržení naplněnosti MŠ včasnou analýzou podmínek (statistické údaje, matrika, prezentace školy), na legislativní změny reagovat tak, aby byl zajištěn plynulý přechod při změnách. Neméně důležité je podporovat systém komunikace a spolupráce s rodiči, veřejností a zřizovatelem. Bez aktivní spolupráce školy, rodičů, veřejnosti a zřizovatele nemůže škola úspěšně fungovat. Komunikace a spolupráce je nutnou podmínkou pro získávání zpětné vazby a informací, důležitých pro chod a naplněnost školy.

3. PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Podmínky uvedené v RVP PV popisují do jisté míry optimální podobu předškolního vzdělávání. Realizace některých může být omezena možnostmi jednotlivých mateřských škol. Jde nám však o to, aby podmínky, které jsou považovány za žádoucí, byly postupně a v rozsahu možností naší mateřské školy a zřizovatele optimálně naplňovány.

3.1. Věcné podmínky

- Dostatečně velké prostory.
- Nábytek i ostatní vybavení je přizpůsobeno antropometrickým požadavkům.
- Vybavení hračkami, pomůckami, náčiním, materiály a doplňky odpovídá počtu dětí i jejich věku.
- Hračky a pomůcky jsou umístěny tak, aby si je děti mohly samostatně brát.
- Děti se svými výtvary podílejí na výzdobě interiéru budovy.
- Zahrada svým vybavením umožňuje rozmanité pohybové a další aktivity.
- Všechny vnitřní i venkovní prostory mateřské školy splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů.
- Stravování v MŠ Skřípov je zajištěno školní kuchyní, která se nachází v přízemí budovy MŠ Skřípov. Do MŠ Hrabství je strava dovážena.
- Pro příjemné prostředí provádíme za pomoci personálu školy a dětí výzdobu všech prostor, kterou průběžně obměňujeme.
- Vybavení místností hračkami, materiály a doplňky dávají dětem prostor pro různé hry a činnosti, které podporují rozvoj osobnosti dětí. Prostorové uspořádání umožňuje činnosti individuální i skupinové. Vybavení vnitřní a venkovní odpovídá počtu dětí a splňuje hygienické a bezpečnostní požadavky. Hračky a materiály jsou dostupné pro děti, pomůcky jsou řádně a hospodárně využívány pedagogy.
- Máme k dispozici digitální techniku (tablety, PC, notebook), tiskárnu, kopírku (v ZŠ), celou řadu didaktických a mechanických pomůcek, ponky pro rozvoj polytechnické výchovy.
- V hernách jsou postupně budované hrací a odpočinkové koutky, které by vyhovovaly nejrozličnějším skupinovým i individuálním činnostem dětí.
- Možnost využití tělocvičny ZŠ nebo hřiště a prostor kolem objektu školy.
- Vybavení hračkami a pomůckami se snažíme neustále obměňovat a doplňovat.

Záměr:

- Vytváření zón pro rozmanité skupinové a individuální či pracovní činnosti.
- Postupně obnovovat fond pomůcek pro pedagogickou práci a herní prvky.
- Vybavit třídy digitálními technologiemi.

3.2. Životospráva

- Dětem je poskytována plnohodnotná strava, která je vařena ve školní kuchyni, a dostatek tekutin v průběhu celého pobytu dítěte v MŠ. Během dne je zajištěn denní rytmus stravování: přesnídávka, oběd a odpolední svačina.
- Skladba jídel je pestrá, zásady správné výživy jsou dodržovány.
- Je zachována vhodná skladba jídelníčku. Jídlo do MŠ Hrabství je dováženo v nerezových termo nádobách, teplota pokrmů je pravidelně sledována speciálním teploměrem. Hygienické kontroly nezjistily žádné závady v tomto směru.
- Během jídla dodržujeme psychohygienické zásady, děti do jídla nenutíme, snažíme se, aby jídlo alespoň ochutnaly a naučily se tak zdravému stravování.
- Během jídla jsou děti vedeny k samoobsluze a sebeobsluze.
- Pobyt venku respektuje doporučenou délku.
- Dáváme dětem dostatek volného času pro pohybové aktivity nejen na zahradě, ale i na vycházkách mimo prostor zahrady.
- Organizace činností v průběhu dne se přizpůsobuje potřebám a aktuální situaci.
- V denním programu jsou respektovány individuální potřeby dětí, potřeba aktivity, spánku a odpočinku jednotlivých dětí. Dětem s nižší potřebou spánku nabízíme klidové aktivity. K odpočinku, spánku slouží dřevěná lehátka, která se denně rozkládají v prostoru herny. Děti při odpočinku poslouchají četbu, relaxační hudbu nebo zpěv učitelky. K odpočinku se převlékají do vlastního pyžama.
- Učitelky a personál školy dodržují zdravý životní styl a jsou příkladem pro děti a okolí

Záměr:

- Nadále pečovat o zdravou výživu, která výrazně ovlivňuje tělesnou i duševní pohodu, zajišťuje růst i vývoj, psychickou a fyzickou výkonnost a obranyschopnost proti vnitřním a vnějším vlivům.
- V průběhu den zařazovat pohybové aktivity.

3.3. Psychosociální podmínky

Analýza současného stavu vypovídá o dobré úrovni psychosociálních podmínek pro vzdělávání dětí. Snahou všech je vytvářet bezpečné klima na základě vzájemné důvěry, úcty, empatie, diskrétnosti, solidarity a spolupráce mezi všemi lidmi v mateřské škole.

Pro zdraví dětí i dospělých je nezbytné uspokojování základních psychických potřeb, mezi něž patří potřeba určité stálosti, řádu a smyslu v podnětech, ale i potřeba svobody (mít volbu). Podmínkou zdravého vývoje dítěte předškolního věku je sladit a vzájemně vyvážit potřebu řádu a svobody.

Naše mateřská škola umožňuje pozvolný adaptační proces dítěte na začátku pravidelné docházky. V denním programu je respektována individuální potřeba aktivity, spánku nebo odpočinku, jídla a pohybu.

Individuálně jsou zavedeny nespací aktivity, zvláště u starších dětí – jde o klidové činnosti: grafomotorika, vybarvování předkreslených obrázků, sestavování puzzle obrázků, prohlížení knih apod. Všechny děti mají rovnocenné postavení, žádné není zvýhodňováno nebo znevýhodňováno. Pedagog pracuje s určitou nabídkou, ze které si děti „mohou vybrat“ (za citlivého usměrňování pedagogem). Vytváříme pro děti kamarádské společenství s volností, osobní svobodou, dodržujeme stanovené normy a pravidla chování, která jsou pro děti srozumitelná. Pedagogové se snaží neuzívat negativního hodnocení. Snažíme se ovlivňovat prosociální chování v rámci prevence šikany (prevence sociálně patologických jevů). Naším cílem je vytvářet dobré vztahy mezi všemi v mateřské škole a okolí.

Záměr:

- Více vést děti k sebehodnocení.
- Více zařazovat relaxační hry a činnosti

3.4. Organizace chodu mateřské školy

Organizace chodu mateřské školy se řídí denním řádem. Celodenní uspořádání je pouze orientační, denní řád je dostatečně pružný a přizpůsobený dětem, aktuálním situacím a ročnímu období, reaguje na individuální možnosti dětí. Řízené zdravotně preventivní pohybové aktivity jsou zařazovány pravidelně. Děti nacházejí potřebné zázemí, klid i bezpečí. Poměr spontánních a řízených činností je v denním programu vyvážený. Děti mají dostatek času i prostoru pro spontánní hru. Děti jsou podněcovány k vlastní aktivitě a experimentování. Jsou vytvářeny podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti. Je dbáno na osobní soukromí dětí.

Vzdělávací nabídku pedagogové zpracovávají v Třídním vzdělávacím programu, který vychází ze Školního vzdělávacího programu pro PV. Vzdělávací program s integrovanými bloky je pro učitelky závazný, nabídku tematických částí či podtémat si učitelky volí samy dle zájmu a potřeb dětí. Pro realizaci plánovaných činností jsou vytvářeny vhodné materiální podmínky. Nejsou překračovány stanovené počty dětí ve třídě.

Provoz mateřské školy je v MŠ Skřípov od 6:00 do 16:00 hodin, v MŠ Hrabství 6:30 až 16:00 hodin. Novelou (178/2016 Sb.) školského zákona je od 1. 9. 2017 zavedeno povinné předškolní vzdělávání formou pravidelné docházky pro děti, dosáhnou-li v roce zápisu pět let, které je v rozsahu čtyř hodin denně od 8:00-12:00 hodin

REŽIM DNE:

MŠ Skřípov: 6.00 - 8.45, MŠ Hrabství 6:30-8:45 - doba určená pro příchod dětí do mateřské školy a předání dětí pedagogickým pracovníkům k předškolnímu vzdělávání. Děti již přítomné v mateřské škole vykonávají volně spontánní zájmové aktivity, volné činnosti a aktivity dětí řízené pedagogickými pracovníky zaměřené především na hry a zájmovou činnost, sdělování zážitků a pocitů v ranním komunitním kruhu, sebehodnocení a hodnocení, hygiena..

6.15 -8.00 - doba určená pro příchod dětí do mateřské školy s povinným předškolním vzděláváním.

8.45 - 9. 00 - ranní cvičení

9.00 - 9. 30 - dopolední svačina, hygiena

9.30- 9.50 řízené činnosti a aktivity zaměřené na výchovu a vzdělávání dětí, na jejich citový, rozumový a tělesný rozvoj, prováděné podle třídního vzdělávacího programu v souladu s ŠVP školy

10.00 –11.45- pobyt dětí venku, při kterém probíhají řízené činnosti a aktivity zaměřené na výchovu a vzdělávání dětí, na jejich citový, rozumový a tělesný rozvoj, prováděné podle školního programu, zaměřené na pohybové aktivity, seznamování s přírodou, s přírodními jevy a s okolním světem (v případě nepříznivého počasí pokračují řízené činnosti a aktivity zaměřené na výchovu a vzdělávání dětí ve třídě mateřské školy)

11.45-12:30 příprava na oběd, oběd, příprava na odpolední spánek. Děti jsou vedeny k samostatnosti a sebeobslužným činnostem v rámci svých možností a schopností. Děti získávají stravovací návyky a také kulturní a sociální zkušenosti. Do stravy děti nenutíme, pouze osobním příkladem a slovně motivujeme.

12.30 – 14.15 - spánek a odpočinek dětí respektující rozdílné potřeby dětí, individuální práce s dětmi s nižší potřebou spánku

14.15 – 16.00 - hygiena, odpolední svačina a volné činnosti a aktivity dětí řízené pedagogickými pracovníky zaměřené především na hry, zájmové činnosti a pohybové aktivity dětí, v případě pěkného počasí mohou probíhat na školní zahradě mateřské školy, doba určená pro přebírání dětí zákonnými zástupci

V průběhu dne provádíme různé pohybové aktivity:

- pohybové hry, tělovýchovné chvilky
- řízené formy cvičení
- zdravotní a průpravné cviky
- psychomotorické hry
- cvičení s využitím náradí, náčiní, sportovních hřišť

Během celého dne dodržujeme pitný režim, individuální přístup k dětem, které to vyžadují, snažíme se zajistit dostatek vhodných a podnětných aktivit, které přispívají k celkovému všestrannému rozvoji dítěte a jeho spokojenosti. Denní řád je pružný a tímto umožňuje patřičně reagovat na individuální možnosti a potřeby dětí. Aktivity jsou organizovány tak, aby podněcovaly děti k vlastní aktivitě a experimentování. Plánování činností vychází z potřeb a zájmů dětí a vyhovuje individuálním vzdělávacím potřebám dětí. Pro realizaci plánovaných činností jsou vytvářeny vhodné materiální podmínky (dostatečné vybavení prostředí, včasná příprava pomůcek).

Záměr:

- Více podmiňovat děti k experimentování a zkoumání při zachování individuálních potřeb dětí
- Vzdělávání pedagogů v oblasti vztahů ve třídě
- Dbát na prevenci rizik chování dětí
- Hodnotit děti pozitivně a vést je k sebehodnocení a vzájemnému hodnocení.

3.5. Řízení mateřské školy

Mateřská škola je součástí organizace Základní škola a Mateřská škola Skřipov, jejím statutárním zástupcem je ředitelka školy. Ředitelka školy jmenuje z řad pedagogických pracovníků zástupkyni mateřské školy. Zástupkyně ředitelky je v organizačním řádu organizace vedoucím mateřské školy a je součástí užšího vedení organizace. Je podřízená statutárnímu zástupci organizace.

Povinnosti, pravomoci a úkoly všech pracovníků jsou stanoveny v pracovních náplních jednotlivých pracovníků.

Pedagogický sbor pracuje jako tým. Na rozhodování o základních otázkách školního programu se podílí všichni členové týmu. Plánování pedagogické práce se opírá o předchozí analýzu a využívá zpětné vazby.

Pedagogický tým se vždy chová a jedná profesionálním způsobem v souladu se společenskými pravidly, pedagogickými a metodickými zásadami ve výchově a vzdělávání dětí předškolního věku. Mezi sebou má jasně vymezena, společnými silami vytvořena pravidla.

Plánování pedagogické práce a chodu školy je funkční. Činnost školy prezentujeme ve Zpravodaji obecního úřadu, na Webových stránkách, při dnech otevřených dveří a především na akcích pořádaných pro širokou veřejnost.

Ředitelka vyhodnocuje práci všech zaměstnanců. Plánování pedagogické práce a chodu mateřské školy je funkční. Ředitelka vypracovává školní vzdělávací program ve spolupráci s

ostatními pedagogy. Mateřská škola spolupracuje se zřizovatelem a dalšími organizacemi v místě bydliště.

Záměr:

- Prohlubovat spolupráci mezi mateřskou školou a základní školou, obohacovat se o vzájemné poznatky z přechodu dětí z MŠ do ZŠ
- Vést všechny zaměstnance MŠ k uvědomění si, že na tvorbě atmosféry v mateřské škole se podílejí všichni zaměstnanci nejen svým chováním, ale také vzájemnými vztahy
- Vytvářet dobré image školy na veřejnosti

3.6. Personální a pedagogické zajištění

Všichni pedagogičtí pracovníci mají předepsanou kvalifikaci. Pedagogové se sebevzdělávají, ke svému dalšímu vzdělávání přistupují aktivně.

Služby pedagogů jsou organizovány tak, aby byly vždy a při všech činnostech zajištěna dětem optimální pedagogická péče.

Pedagogický sbor funguje na základě jasně vymezených pravidel, pedagogové se chovají profesionálně. Pracovní tým funguje na základě jasně vymezených a společně vytvořených pravidel.

Ředitelka školy podporuje profesionalizaci pracovního týmu, sleduje udržení a další růst profesních kompetencí všech pedagogů (včetně své osoby), vytváří podmínky pro jejich další systematické vzdělávání.

Podle možností a podmínek školy je obvykle zajištěno překrývání přímé pedagogické činnosti učitelů ve třídě, optimálně alespoň v rozsahu dvou a půl hodiny.

V případě podezření na speciální vzdělávací potřeby dětí úzce spolupracujeme se Školním poradenským pracovištěm naší školy.

Specializované služby, jako je logopedie, rehabilitace či jiná péče o děti se speciálními vzdělávacími potřebami, ke kterým předškolní učitel sám není dostatečně kompetentní, jsou zajišťovány ve spolupráci s příslušnými odborníky (speciálními pedagogy, školními či poradenskými psychology, lékaři, rehabilitačními pracovníky aj.).

Záměr.

- Předávání si zkušeností s pracovníci z jiných škol.
- Účastnit se seminářů DVPP.
- Účastnit se vzájemných hospitací, případně náslechů v jiných MŠ.

3.7. Formy spolupráce se zákonnými zástupci

Zákonní zástupci jsou pro nás rovnocennými partnery, kteří nám pomáhají v individuálním posouzení každého dítěte.

Důležitou součástí práce školy je otevřená komunikace s rodičovskou veřejností. Pedagogické pracovnice jsou s rodiči v každodenním kontaktu a snaží se o vytvoření prostředí vzájemné důvěry, porozumění, respektu a ochoty spolupracovat. Spolupráce funguje na základě partnerství. Pravidelně se setkáváme s rodiči a dětmi při akcích školy např. podzimní Dýňobraní, předvánoční posezení, dílničky, Den matek, Podzimní hrátky, Den dětí aj.

Učitelé sledují konkrétní potřeby jednotlivých dětí, resp. rodin, snaží se jim porozumět a vyhovět. Formou individuálních schůzek řešíme případné problémy dětí a poskytujeme poradenský servis v otázkách výchova a vzdělávání dětí.

Rodiče mají možnost podílet se na dění v mateřské škole, účastnit se různých programů, podle svého zájmu. Jsou pravidelně a dostatečně informováni o všem, co se v mateřské škole děje. Projeví-li zájem, mohou se spolupodílet při plánování programu mateřské školy, při řešení vzniklých problémů apod.

Učitelé pravidelně informují rodiče o prospívání jejich dítěte i o jeho individuálních pokrocích v rozvoji i učení. Domlouvají se s rodiči o společném postupu při jeho výchově a vzdělávání.

Všichni zaměstnanci školy chrání soukromí rodiny a zachovávají diskretnost v jejich svěřených vnitřních záležitostech. Jednají s rodiči ohleduplně, taktně, s vědomím, že pracují s důvěrnými informacemi. Nezasahují do života a soukromí rodiny, varují se přílišné horlivosti a poskytování nevyžádaných rad.

Záměr:

- Snažit se získat rodiče pro spolupráci s odborníky (besedy, dílničky)
- Hodnocení školy rodiči např. formou dotazníků – dávat rodičům zpětnou vazbu
- Vytvářet rodinnou a přátelskou atmosféru

3.8. Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Podmínky vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními

Cílem mateřské školy je vytvořit těmto dětem optimální podmínky k všestrannému rozvoji jejich osobnosti v souladu s jejich individuálními možnostmi a potřebami. Úzká spolupráce s rodinou a poradenskými zařízeními je samozřejmostí. Dodržujeme nejvhodnější postupy ve výchově a vzdělávání na základě doporučení diagnostických zařízení PPP (pedagogicko-psychologická poradna) a SPC (speciálně pedagogické centrum), která stanovují podpůrná opatření. Podpůrná opatření představují podporu pro práci pedagoga s dítětem. Člení se do pěti stupňů, členění do jednotlivých stupňů stanovuje platná legislativa (Vyhláška 27/2016 Sb., v platném znění).

- Podpůrná opatření prvního stupně poskytuje škola sama, mají podobu individualizace přístupu k dítěti a vypracovává se PLPP (plán pedagogické podpory).
- Podpůrná opatření druhého až pátého stupně stanovuje ŠPZ (školní poradenské zařízení) na základě žádosti zákonných zástupců. ŠPZ vydá doporučení ke vzdělávání dítěte, která se stávají podkladem pro vypracování IVP (individuální vzdělávací plán).

Pravidla a průběh tvorby:

Vzdělávání se uskutečňuje v mateřské škole, na základě písemné žádosti zákonného zástupce a doporučení školského poradenského zařízení, které je platné po dobu 2 let. Při podání žádosti škola informuje o organizaci vzdělávání, struktuře ŠVP, možnostech školy zabezpečit poskytování podpůrných opatření doporučených pro vzdělávání dítěte, dopadech vzdělávání ve třídě, na možnost dalšího vzdělávání. Forma vzdělávání se přizpůsobuje věku dítěte a tomu odpovídajícímu stupni vzdělávání respektující speciálně vzdělávací potřeby dítěte.

Realizace

- pro děti s přiznanými podpůrnými opatřeními **prvního** stupně je školou zpracován plán pedagogické podpory (**PLPP**) – obsahující popis obtíží, úpravu průběhu řízených činností, stanovení cílů, materiální podpory, zvolené metody a formy práce

- v případě, že realizace podpůrných opatření nepostačuje k naplnění vzdělávacích potřeb, doporučí škola, po době nejpozději 3 měsíců, využití pomoci školského poradenského zařízení (ŠPZ) z důvodu posouzení jeho speciálních vzdělávacích potřeb, v tomto případě je škola povinna bezodkladně předat PLPP školskému poradenskému zařízení
- pro děti s přiznanými podpůrnými opatřeními **druhého až pátého stupně** je školou zpracováván individuální plán (**IVP**) na základě písemné žádosti zákonného zástupce, doporučení ŠPZ v souladu se zájmem dítěte
- podpůrná opatření 2-5 stupně se realizují bezodkladně po obdržení doporučení ŠPZ a na základě informovaného souhlasu zákonného zástupce
- podle stupně přiznaného podpůrného opatření je školou zajištěn asistent pedagoga, spolupráce s dalšími odborníky
- není-li možné ze závažných důvodů bezodkladně zajistit poskytování doporučených podpůrných opatření, poskytuje škola na dobu nezbytně nutnou obdobné podpůrné opatření stejného stupně, není-li opatření poskytnuto do 4 měsíců ode dne vydání doporučení, škola projedná tuto skutečnost se ŠPZ
- PLPP a IVP jsou dle potřeb průběžně aktualizovány

Vyhodnocení:

Škola ve spolupráci se ŠPZ, a zákonným zástupcem dítěte průběžně vyhodnocuje poskytování podpůrných opatření, pokud opatření nejsou dostačující nebo nevedou k naplňování vzdělávacích možností a potřeb dítěte, vydá ŠPZ doporučení stanovující podpůrná opatření vyššího stupně nebo doporučí úpravu vzdělávání dítěte.

K dětem ze sociálně či kulturně znevýhodněného prostředí nebo z jinak znevýhodněného zázemí přistupujeme individuálně a taktně. Pomáháme jim začlenit se do kolektivu, v případě potřeby i pomocí školního asistenta. V rámci možností a jeho schopností dítě podporujeme v jeho samostatnosti.

Pro úspěšné vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními je potřebné zabezpečit (případně umožnit):

- uplatňování principu diferenciací a individualizace vzdělávacího procesu při plánování a organizaci činností, včetně určování obsahu, forem i metod vzdělávání
- realizaci všech stanovených podpůrných opatření při vzdělávání dětí
- umožnit samostatnost dítěti dle jeho schopností a možností
- spolupráci se zákonnými zástupci dítěte, školskými poradenskými zařízeními, v případě potřeby spolupráci s odborníky mimo oblast školství
- snížení počtu dětí ve třídě v souladu s právními předpisy
- přítomnost asistenta pedagoga podle stupně přiznaného podpůrného opatření
- zpracování plánu pedagogické podpory, IVP
- pravidelné konzultace pedagogických pracovníků a vyhodnocování zvolených postupů
- materiální podpora se poskytuje podle podmínek školy
- prostředky pedagogické podpory dítěte, zejména didaktické úpravy průběhu procesu vzdělávání a práce s obsahem vzdělávání

V oblasti zabezpečení výuky dětí s tělesným postižením:

Je zajištěna přítomnost asistenta. Je zabezpečena možnost pohybu dítěte v prostorách. Jsou vytvářeny podmínky pro náhradní tělovýchovné aktivity. Jsou využívány kompenzační pomůcky. Počet dětí ve třídě je snížen (dle vyhlášky).

V oblasti zabezpečení výuky dětí se zrakovým postižením:

Je zajištěna přítomnost asistenta. Je dodržována předepsaná zraková hygiena. Je vytvářena nabídka alternativních aktivit. Jsou využívány kompenzační pomůcky. Počet dětí ve třídě je snížen (dle vyhlášky).

V oblasti zabezpečení výuky dětí se sluchovým postižením:

Je dodržována předepsaná sluchová hygiena. Jsou využívány kompenzační pomůcky. Počet dětí ve třídě je snížen (dle vyhlášky). Vzdělávání probíhá ve vhodném komunikačním systému. Je zajištěna přítomnost asistenta pedagoga.

V oblasti zabezpečení výuky dětí s mentálním postižením:

Je zajištěna přítomnost asistenta. Je vytvářena nabídka individualizovaných aktivit. Jsou využívány kompenzační pomůcky. Počet dětí ve třídě je snížen (dle vyhlášky).

V oblasti zabezpečení výuky dětí s poruchami pozornosti a vnímání (dětí s poruchou učení a chování):

Je zajištěn důsledný individuální přístup pedagoga k dítěti. Je zajištěn zvýšený bezpečnostní dohled. Jsou využívány speciální didaktické pomůcky zaměřené na cvičení soustředění a pozornosti. Mateřská škola těsně spolupracuje s SPC a s rodiči dítěte. Počet dětí ve třídě je snížen.

V oblasti zabezpečení výuky dětí s poruchami řeči:

Je zajištěna kvalitní průběžná logopedická péče. Je zajištěna těsná spolupráce s odborníky a s rodiči dítěte.

V oblasti zabezpečení výuky dětí s více vadami a autismem:

Je zajištěna přítomnost asistenta. Je zajištěno osvojení specifických dovedností, zaměřených na sebeobsluhu. Jsou využívány vhodné kompenzační (technické a didaktické) pomůcky. Jsou zajištěny další podmínky podle druhu a stupně postižení. Počet dětí ve třídě je snížen.

3.9. Podmínky vzdělávání dětí nadaných

Na základě upozornění zákonných zástupců či vlastním pozorováním či rozhovorem dochází k vytipování dětí nadaných nebo mimořádně nadaných. Výsledky z pozorování můžeme zaznamenat pomocí nominačních škál. Na základě vyšetření dítěte v PPP a jejího doporučení učitelky vypracují IVP, seznámí s ním zákonného zástupce a ten souhlas stvrdí podpisem.

Výuka žáků probíhá takovým způsobem, aby byl stimulován rozvoj potenciálu dětí, včetně různých druhů nadání, aby se nadání mohla projevit a dále rozvíjet a uplatňovat v běžném životě. Nabídka činností by měla být pestrá a nesmí být jednostranná.

Aktivita:

Spolupráce se školskými poradenskými zařízeními.

Zadávaní specifických úkolů dítěti.
Zajišťování didaktických pomůcek.
Zajištění, doplnění a prohloubení vzdělávací nabídky.
Aktivity podle zájmu a mimořádných schopností či mimořádného nadání dítěte.

3.10. Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

Při vzdělávání dvouletých dětí je potřeba vycházet ze specifické oblasti vývoje. Klademe důraz na plynulou adaptaci dětí za velké spolupráce s rodiči.

Vzhledem ke specifickému věku je potřeba vytvořit bezpečné a podnětné prostředí s odpovídajícím materiálním vybavením, organizačně a provozně zajistit péči o tyto děti v souladu s platnými právními předpisy. Dále je potřeba zajistit vyhovující režim dne (pravidelný rytmus, dostatek času na činnosti, stravování a odpočinek).

Pro děti je potřeba nastavit srozumitelná pravidla a zajistit laskavý a důsledný přístup, citlivě reagovat na individuální potřeby a zájmy dětí. Činnosti realizovat v menších skupinkách a dle možnosti individuálně.

Zabezpečení vzdělávání dětí od dvou do tří let

Úzká spolupráce s rodinou.

Nabídka nových činností.

Budování vztahů s vrstevníky.

Poznávání nových vzorců chování dospělých i vrstevníků.

Vymezování hranice a role.

Citlivé přizpůsobování organizace se střídáním nabídky činností.

Popis průběžného vzdělávání dětí od dvou do tří let.

- Zajištění dostatečného množství podnětných a bezpečných hraček a pomůcek vhodných pro dvouleté děti, znepřístupnění bezpečnost ohrožující předměty
- Nastavená srozumitelná pravidla pro používání a ukládání hraček
- Dostatečné zázemí pro zajištění hygieny dítěte, v šatnách úložný prostor na náhradní oblečení
- Vyhovující režim dne, který respektuje potřeby dítěte
- Učení nápodobou, situačním učením, vlastním prožitkem, hrou.
- Jednotlivé činnosti jsou opakovány.
- Respektování dvouletých dětí, které udrží pozornost jen velmi krátce.
- Častější střídání činností.
- Trénování návyků.
- Ponechávání co nejvíce prostoru pro volné hry a pohybové aktivity.
- Laskavý přístup, zajištění pocitu bezpečí a emoční podpory.
- Zajištění postupné adaptace s přihlédnutím k jejich individuálním potřebám.

Ředitel školy je povinen optimálně využít maximální možné výše úvazků pedagogických pracovníků. Rozpis přímé pedagogické činnosti pedagogů je nutno postavit tak, aby bylo možné co největší souběžné působení pedagogů v rámci třídy mateřské školy v organizačně náročnějších částech dne. Součástí práce s dětmi musí být další vzdělávání pedagogických pracovníků.

Organizace vzdělávání

Z hlediska organizačního zajištění chodu je třeba umožnit dětem zejména individuálně přizpůsobený adaptační režim.

Je potřeba poskytnout dostatek času na veškeré aktivity včetně převlékání a stravování.

Je nutné zohlednit v souladu s právními předpisy počet dětí ve třídě mateřské školy.

Organizace vzdělávání je plně v kompetenci ředitele mateřské školy, který postupuje podle právních předpisů.

Je nutno eliminovat případná bezpečnostní rizika.

Děti ve věku od 2 do 3 let jsou skupinou osob se zvýšeným požárním rizikem.

3.11. Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

Děti-cizinci a děti, které pocházejí z jiného jazykového a kulturního prostředí, potřebují podporu učitele mateřské školy při osvojování českého jazyka. Pokud rodiče sami neovládají český jazyk na úrovni rodilého mluvčího, nemohou své děti v poznávání českého jazyka přímo podpořit a děti se ocitají ve znevýhodněné pozici. Je třeba věnovat zvýšenou pozornost tomu, aby dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka začala být poskytována jazyková podpora již od samotného nástupu do mateřské školy. Při práci s celou třídou je třeba mít na vědomí, že se v ní nacházejí i děti, které se český jazyk učí jako druhý jazyk, uzpůsobit tomu didaktické postupy a děti cíleně podporovat v osvojování českého jazyka.

Mateřská škola bude poskytovat dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání.

Mateřská škola bude poskytovat jazykovou přípravu v okamžiku, kde jsou alespoň 4 cizinci v povinném předškolním vzdělávání.

Ředitel školy v takovém případě zřídí skupinu nebo skupiny pro bezplatnou jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání v souladu s vyhláškou č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů. Vzdělávání ve skupině pro jazykovou přípravu je rozděleno do dvou nebo více bloků v průběhu týdne.

Ředitel mateřské školy může na základě posouzení potřeby jazykové podpory dítěte zařadit do skupiny pro jazykovou přípravu rovněž jiné děti, než jsou cizinci v povinném předškolním vzdělávání, pokud to není na újmu kvality jazykové přípravy.

Při přechodu na základní školu by děti s nedostatečnou znalostí českého jazyka měly mít takové jazykové a sociokulturní kompetence v českém jazyce, které jim umožní se zapojit do výuky a dosáhnout školního úspěchu.

Podpůrným materiálem při vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka je Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro povinné předškolní vzdělávání, který lze využívat při individualizované práci s dětmi s nedostatečnou znalostí českého jazyka již od nástupu do mateřské školy.

3.12. Spolupráce s dalšími institucemi

Zřizovatel Obec Skřipov

Školské poradenské zařízení Základní školy

SPC Ostrava, Opava

PPP Opava

Kulturní a informační centrum Bílovec

Kulturní a informační centrum Hradec nad Moravicí

Místní spolky – hasiči, rybáři, včelaři

TJ Sokol

TJ Slezan Skřipov

Fa Hon

4. ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ

4.1 Charakteristika a složení třídy

Naše mateřská škola má 2 třídy – jednu ve Skřipově, druhou v Hrabství, obě jsou věkově smíšené. Celková kapacita je 28 dětí ve Skřipově a 22 dětí v Hrabství (podle hygienických předpisů a prostoru.) Smíšené třídy poskytují dobré podmínky pro rozvoj empatie, solidarity, vzájemné pomoci a respektu. Je zajištěn pravidelný denní režim, který se pružně přizpůsobuje aktuálním potřebám dětí a mateřské školy (viz. denní režim).

Provozní doba MŠ Skřipov: 6:00 - 16:00

MŠ Hrabství: 6:30- 16:00

Pedagogičtí pracovníci: 4 (zástupce ředitelky, učitelky)

Provozní zaměstnanci: 2 (uklízečky, výdej stravy)

Vzdělávání je uskutečňováno při všech činnostech a situacích, které se v průběhu dne vyskytnou, vyváženým poměrem řízených a spontánních aktivit. Didakticky zacílenou činnost stavíme na aktivní účasti dítěte založené na smyslovém vnímání, spontánním sociálním a prožitkovém učení, zpravidla individuálně nebo ve skupinách, popř. frontálně. Mezi oblíbené formy, které organizujeme v průběhu celého roku, patří pohybové hry, zpívání, pracovní a výtvarné činnosti, divadelní představení a společné akce s rodiči. Sloučení MŠ a ZŠ ve společné budově umožňuje užší sepětí s dětmi i zaměstnanci ZŠ a školní družiny, větší samostatnost, zodpovědnost dětí za svoje chování a také plynulý přechod z MŠ do ZŠ.

4.2 Vzdelávání

Předškolní vzdělávání se organizuje dle školského zákona od 1. 9.2020 pro děti od 2 do zpravidla 6 let. Orientuje se k tomu, aby si dítě od útlého věku osvojovalo základy klíčových kompetencí a získávalo tak předpoklady pro své celoživotní vzdělávání.

Vzdělávací proces probíhá po celou dobu pobytu dětí v mateřské škole. Všechny činnosti, které děti v průběhu dne provádějí, odpovídají požadavkům a zásadám obsaženým v RVP PV. Třída si zpracovává Třídní vzdělávací program, který vychází ze Školního vzdělávacího programu. Volíme způsoby výchovy a vzdělávání, které jsou pro děti přirozené. Učitelky přihlížejí k momentálním potřebám dětí a k aktuální situaci.

Při tvorbě a realizaci školního vzdělávacího programu:

- zohledňujeme konkrétní podmínky mateřské školy
- respektujeme specifickou daného vývojového období – předškolní věk
- využíváme zkušenosti a odborné znalosti a dovednosti pedagogických pracovníků, jejich osobnostní předpoklady

Období školního roku členíme do čtyř integrovaných tematických celků, které vycházejí z přirozeného sledu událostí, které dítě během roku prožívá a dotýkají se zákonitostí změn v přírodě i tradic naší společnosti, ve které dítě žije.

Tematické bloky mají stanovené cíle s očekávanými výstupy – kompetencemi a vzdělávací nabídkou. Jsou postaveny v obecné rovině tak, aby pedagogické pracovníce měly dostatečný prostor pro uplatnění vlastní invence a tvořivosti pro sestavování třídního vzdělávacího programu, v souladu se školním a rámcovým vzdělávacím programem.

Záměry a cíle

Naším záměrem je příprava dětí pro vstup do reálného života s důrazem na rozvoj samostatnosti, schopností, znalostí, dovedností a citové vyzrálosti odpovídající věku a osobním schopnostem dětí umožňujícím jeho bezproblémový přechod z mateřské školy do školy základní.

Pro optimální rozvoj osobnosti každého dítěte uplatňujeme odpovídající metody a formy práce:

Formy práce:

- prožitkové a kooperativní učení hrou a činnosti dětí, které jsou založeny na přímých zážitcích dítěte
- situační učení
- spontánní sociální učení založené na principu přirozené nápodoby
- aktivity spontánní i řízené, vzájemně provázené a vyvážené
- didakticky zacílená činnost, která je učitelem přímo nebo nepřímo motivovaná
- individuální hry a činnosti – poskytujeme dostatečný časový prostor pro volnou hru a spontánní činnosti, které uspokojují potřeby a přání dítěte, tuto formu využíváme i pro záměrnou činnost s dítětem nadaným nebo pro posilování oslabené oblasti dítěte
- skupinové hry a činnosti – vhodnou organizací v průběhu dne, využíváme v době přítomnosti dvou učitelek na třídě
- -praktické činnosti se zapojením smyslů

Metody:

- informačně receptivní – rozvoj vnímání, práce s textem a s obrazem
- reproduktivní – upevňování zapamatování, osvojování vědomostí
- opakování a procvičování
- individualizace – respektování specifík dítěte, nastavení dílčích cílů
- motivace k učení
- přiměřenosti a srozumitelnosti
- respektování pracovního tempa
- motivace k učení
- kontroly a zpětné vazby

Didaktický styl vzdělávání dětí v mateřské škole je založen na principu vzdělávací nabídky, na individuální volbě a aktivní účasti dítěte. Děti mají dostatek prostoru pro volnou hru. Klademe důraz na pozitivní hodnocení, sebehodnocení a vzájemné hodnocení. Učitelky provádí jednoduchou diagnostiku dětí za účelem zjištění individuálních vzdělávacích potřeb.

Na začátku školního roku si společně s dětmi vytváříme pravidla pro hezké soužití v MŠ.

Z programu „Začít spolu“ využíváme ranní kruh (k vyjadřování pocitů, sdílení zážitků, naslouchání druhým, reflexe). Z programu „Zdravá mateřská škola“ čerpáme v oblastech zdravého životního stylu, pobytu v přírodě.

Je mnoho činností, při kterých je zajištěno souběžné působení dvou učitelek ve třídě:

komunitní kruh,

příprava na pobyt venku

pobyt venku

příprava na oběd

oběd

příprava na odpolední odpočinek

4.3. Orientační uspořádání dne:

REŽIM DNE:

6,00 – 8:30 příchod dětí, spontánní činnosti dle výběru, aktivizující nabízené činnosti, práce ve skupině, individuální činnosti, úklid hraček, hygiena, svačina

8:40 – 9,00 komunitní kruh, ranní cvičení

9,00 - 9,15 hygiena, dopolední svačina motivované a řízené činnosti, příprava na PV, pobyt

9,20- 9,50 řízené činnosti, skupinové činnosti, individuální práce dětí, centra aktivit

9.50- 10,00 hygiena, příprava na pobyt venku,

10,00 -11.30 pobyt venku dle aktuálních podmínek počasí, náhradní činnosti v herně nebo tělocvičně

11,30 – 11,40 převlékání z pobytu venku, hygiena

11,40-12,15 oběd

12,20 - 14,15 hygiena, převlékání na odpolední klidový režim, odpolední spánek dětí, klidový režim na lehátku, popřípadě klidové činnosti

14,15 - 14,45 oblékání, hygiena, svačina

14,45 - 16,00 pohybové hry a činnosti, individuální a společenské hry, konstruktivní činnosti apod. pobyt a činnosti na školní zahradě, rozchod dětí

Denní řád je dostatečně pružný, reaguje na individuální možnosti dětí.

Obvykle se dětem mohou věnovat dvě učitelky při těchto činnostech: komunitní kruh, motivované činnosti, příprava na pobyt venku, pobyt venku, hygiena, oběd.

Řízené zdravotně preventivní pohybové aktivity jsou zařazovány pravidelně.

Děti nacházejí v mateřské škole potřebné zázemí, klid, bezpečí i soukromí.

Poměr spontánních a řízených činností je v denním programu vyvážený.

Děti mají dostatek času i prostoru pro spontánní hru.

Děti jsou podněcovány k vlastní aktivitě a experimentování.

Jsou vytvářeny podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti.

Je dbáno na osobní soukromí dětí.

Plánování činností vychází z potřeb a zájmů dětí.

Pro realizaci plánovaných činností jsou vytvářeny vhodné materiální podmínky.

Nejsou překračovány stanovené počty dětí ve třídě, spojování tříd je maximálně omezeno.

Během celého dne dodržujeme pitný režim, individuální přístup k dětem, které to vyžadují, snažíme se zajistit dostatek vhodných a podnětných aktivit, které přispívají k celkovému všestrannému rozvoji dítěte a jeho spokojenosti. Denní řád je pružný a tímto umožňuje patřičně reagovat na individuální možnosti a potřeby dětí. Aktivity jsou organizovány tak, aby podněcovaly děti k vlastní aktivitě a experimentování. Plánování činností vychází z potřeb a zájmů dětí a vyhovuje individuálním vzdělávacím potřebám dětí.

Pro realizaci plánovaných činností jsou vytvářeny vhodné materiální podmínky /dostatečné vybavení prostředí, včasná příprava pomůcek /.

V průběhu dne provádíme různé pohybové aktivity:

- pohybové hry, tělovýchovné chvílky
- řízené formy cvičení
- zdravotní a průpravné cviky
- psychomotorické hry
- cvičení s využitím náradí, náčiní, sportovních hřišť

4.4. Podmínky pro přijímání dětí

Děti jsou do MŠ přijímány na základě platného zápisu. Dle § 34 odst. 3 zákona č.561/2004 Sb. (školský zákon) v platném znění o přijetí k předškolnímu vzdělávání rozhoduje ředitel mateřské školy. Zápis k předškolnímu vzdělávání na následující rok probíhá v souladu s právními předpisy v období od 2. do 16. května. Přesný termín stanovuje ředitelka školy po dohodě se zřizovatelem. O termínu zápisu jsou zákonní zástupci informováni na webových stránkách školy, na nástěnce MŠ, ve vývěsce MŠ a v místním zpravodaji. Součástí vyhlášení zápisu jsou zveřejněná i kritéria, podle níž jsou děti seřazeny a přijaty do výše kapacity mateřské školy.

Za organizaci zápisu dětí k předškolnímu vzdělávání zodpovídá zástupkyně pro mateřské školy. Ředitelka školy vydává správní rozhodnutí o přijetí či nepřijetí dítěte a to v souladu se zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání a s vyhláškou č.14/2005 sb., o předškolním vzdělávání. Do třídy jsou zpravidla přijímány děti smyslově, tělesně a duševně zdravé, zpravidla od tří let.

O integraci zdravotně postiženého dítěte do mateřské školy rozhoduje ředitelka školy na základě žádosti zástupce dítěte, aktuálních podmínek školy, vyjádření pediatra a pedagogicko – psychologické poradny či speciálního pedagogického centra příslušného zaměření.

Do mateřské školy může být přijato pouze dítě, které se podrobilo stanoveným pravidelným očkováním, má doklad, že je proti nákaze imunní nebo se nemůže očkování podrobit pro trvalou kontraindikaci (§34 odst. 5 školského zákona a § 50 z. č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví ve znění pozdějších předpisů). Potvrzení pediatra bude na žádosti o přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání. Pokud je pro dítě předškolní vzdělávání povinné, nepožaduje škola doklad o očkování.

Při přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání vychází ředitelka z kritérií, uvedených v následující tabulce. Děti, splňující kritérium trvalého bydliště, jsou **seřazeny sestupně dle data narození** a následně přijímány od nejstaršího po nejmladší až do naplnění uvolněné kapacity MŠ, dále děti s vyšším bodovým hodnocením.

- I. Předškolní vzdělávání se poskytuje dětem ve věku od 3 let až do začátku povinné školní docházky.
- II. II. Při přijímání dětí do mateřské školy vychází ředitelka z kritérií, uvedených v následující tabulce. Přednostně bude přijato dítě s vyšším celkovým hodnocením.

Poř.č.		Kritéria	Body
1.	Trvalý pobyt dítěte	Děti s trvalým bydlištěm ve Skřipově a v Hrabství	3
2.		Dítě s jiným bydlištěm	1
2.	Věk dítěte	Dosažení 6-ti let věku dítěte v daném školním roce a děti s odkladem školní docházky	8
3.		5 let věku	6
4.		4 roky věku	4
5.		3leté	2
6		2leté	0

*K předškolnímu vzdělávání jsou přednostně přijímány děti s trvalým pobytem v obci Skřipov, Skřipov – Hrabství. Upřednostnění se týká též dětí občanů Evropské unie či občanů třetích zemí, kteří mají hlášeno místo pobytu na území obce. Občané třetích zemí jsou povinni doložit oprávnění k pobytu na území České republiky ve smyslu ustanovení § 20 odst. 2 písm. d) školského zákona.

**V bodovém hodnocení rozhoduje věk, kterého dítě dosáhne dle tabulky, v případě rovnosti bodů bude rozhodovat datum narození dítěte., kdy starší dítě má přednost před mladším. Bez ohledu na bodové hodnocení bude přednostně v souladu s ustanovením § 34 odst. 4 školského zákona vždy přijato dítě rok před nástupem povinné školní docházky.

Úplata za vzdělávání a školské služby je stanovena zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání podle § 123 a vyhláškou č.14/2005 sb., o předškolním vzdělávání. Povinnost hradit úplatu vzniká zákonnému zástupci k prvnímu dni měsíce, ve kterém dítě nastoupí do mateřské školy. Úplata za vzdělávání a školské služby je stanovena částkou vždy na jeden školní rok. Vzdělávání v posledním ročníku mateřské školy se poskytuje bezúplatně (tj. děti, které od 1. 9. do 31. 8. daného roku dovršily 6 let věku nebo děti, kterým byl udělen odklad povinné školní docházky). Omezení nebo přerušení provozu mateřské školy vyhlásí ředitel školy vždy předem.

Povinné předškolní vzdělávání:

Zákonný zástupce dítěte je povinen přihlásit dítě k zápisu k předškolnímu vzdělávání v kalendářním roce, ve kterém začíná povinnost předškolního vzdělávání dítěte. Pokud zákonný zástupce nepřihlásí dítě k povinnému předškolnímu vzdělávání, dopustí se přestupku podle § 182 a) školského zákona. Dítě, pro které je předškolní vzdělávání povinné, se vzdělává ve spádové mateřské škole, pokud se zákonný zástupce nerozhodl pro jinou mateřskou školu nebo pro individuální vzdělávání dítěte. Zákonný zástupce je povinen zajistit povinné předškolní vzdělávání formou pravidelné denní docházky v pracovních dnech.

Rozsah povinného předškolního vzdělávání je stanoven na 4 hodiny denně a je realizován v době od 8:00 do 12:00 hodin. Povinnost předškolního vzdělávání není dána ve dnech, které připadají na období školních prázdnin. Nepřítomnost každého dítěte v povinném předškolním vzdělávání je zaznamenávána v třídní knize a musí být řádně omluvena v omluvném listu. Při nepřítomnosti dítěte delší 1 měsíce si může mateřská škola vyžádat lékařské potvrzení, které musí zákonný zástupce dítěte předložit do 3 dnů po výzvě. Ve věci neomluvené nebo dlouhodobé absence povinné předškolní docházky dětí bude mateřská škola spolupracovat s oddělením sociálně-právní ochrany dětí Odboru sociální péče.

Individuální vzdělávání:

Zákonný zástupce dítěte, které bude plnit Individuální vzdělávání, které se uskutečňuje bez pravidelné denní docházky do mateřské školy, je povinen oznámit tuto skutečnost řediteli spádové mateřské školy, a to nejpozději 3 měsíce před počátkem školního roku, kterým začíná povinnost předškolního vzdělávání dítěte. Při volbě individuálního vzdělávání je zákonný zástupce povinen dostavit se s dítětem k ověření úrovně osvojování očekávaných výstupů v jednotlivých oblastech vzdělávání. Ověřování úrovně je předem domluveno se zákonným zástupcem.

Ukončení školní docházky:

Ředitelka mateřské školy může po předchozím upozornění písemně oznámeném zákonnému zástupci dítěte rozhodnout o:

- ukončení vzdělávání z důvodu neúčasti dítěte na vzdělávání, pokud se bez udání důvodu neúčastnilo vzdělávání po dobu delší než dva týdny a nebylo omluveno zákonným zástupcem,
- ukončení vzdělávání dítěte z důvodu narušování provozu mateřské školy ze strany zákonných zástupců v případě, že zákonní zástupci dítěte závažným způsobem nebo opakovaně porušují pravidla školního řádu,
- ukončení vzdělávání dítěte ve zkušební době, pokud při přijetí dítěte ke vzdělávání v mateřské škole byla stanovena zkušební doba pobytu a lékař nebo školské poradenské zařízení v průběhu této zkušební doby doporučí nezatěžovat dítě dalším vzděláváním,
- ukončení vzdělávání z důvodu nehrzení úplaty za vzdělávání nebo stravného, pokud zákonný zástupce opakovaně neuhradí úplatu za vzdělávání v mateřské škole nebo úplatu za školní stravování (§ 123) ve stanoveném termínu a nedohodne s ředitelem jiný termín úhrady.

Distanční vzdělávání v mateřské škole

V souladu s ustanoveními § 184 a školského zákona, pokud z důvodu krizového opatření vyhlášeného podle krizového zákona nebo z důvodu nařízení mimořádného opatření podle zvláštního zákona anebo z důvodu nařízení karantény podle zákona o ochraně veřejného zdraví není možná osobní přítomnost většiny dětí, pro které je předškolní vzdělávání povinné, je stanovena: a) povinnost mateřské školy zajistit vzdělávání distančním způsobem pro děti, pro které je předškolní vzdělávání povinné;

b) povinnost dětí, pro které je předškolní vzdělávání povinné, se tímto způsobem vzdělávat. Způsob poskytování vzdělávání a zpětné vazby na dálku přizpůsobí škola podmínkám dítěte (zázemí, materiální podmínky, speciální vzdělávací potřeby, zdravotní stav atp.).

U dětí předškolního věku se jedná především o plnění praktických úkolů využívajících přirozené podmínky dětí v jejich domácím prostředí – tvořivé práce, aplikace znalostí a dovedností v praxi, projekty zaměřené na samostatnou práci dítěte či na rozvoj kompetencí (společná hra, příprava jídla, práce na zahradě, pohyb v přírodě, drobné domácí práce, péče o domácí zvířata, hudební a výtvarné aktivity, vytváření portfolia atd.).

5.CHARAKTERISTIKA ŠVP

5.1. Zaměření školy

ŠVP vychází z podmínek mateřské školy, střídání ročních období ve spojení s lidskou činností, zvyky a tradicemi. Je zaměřen na vytvoření kamarádkého společenství mezi dětmi, na ochranu životního prostředí a vytváření správného vztahu ke zdravému životnímu stylu. Program je vhodný i pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a děti nadané, které se vzdělávají dle PLPP nebo IVP. Tyto plány zahrnují metody a formy práce s dítětem, organizaci výuky, potřebné pomůcky a materiály apod.

Program naší školky nese název „ **Povídáme celý den** “, který je sestaven v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání, dává ucelený a jasný pohled na dítě předškolního věku v dnešních společenských podmínkách a je návodem, jak by měla probíhat výchova a vzdělávání v MŠ. Podporuje vše, co je pro dítě příznivé. ŠVP PV bere ohledy i na děti se speciálními vzdělávacími potřebami a děti nadané. Snaží se, aby dítě pomocí podpůrných opatření bylo plně rozvíjeno v sebe obslužných činnostech, v zapojení se do společných aktivit a v rozvíjení komunikačních schopností.

Naším záměrem je rozvíjet každé dítě po stránce fyzické, psychické a sociální tak, aby bylo na konci předškolního vzdělávání jedinečnou a relativně samostatnou osobností, schopnou zvládat, pokud možno aktivně a s osobním uspokojením takové nároky, které jsou na něj běžně kladeny. Přípravujeme děti pro vstup do reálného života s důrazem na rozvoj samostatnosti, schopností, znalostí, dovedností a citové vyzrálosti odpovídající věku a osobním schopnostem dětí umožňujícím jeho bezproblémový přechod z mateřské školy do školy základní.

5.2. Východiska Školního vzdělávacího programu

Hlavními rámcovými cíli jsou:

- 1. Rozvíjení dítěte, jeho učení a poznání**
- 2. Osvojení základů hodnot, na nichž je založena naše společnost**
- 3. Získání osobní samostatnosti a schopnosti projevit se jako samostatná osobnost působící na své okolí.**

Hlavními klíčovými kompetencemi jsou:

- 1. Kompetence k učení**
- 2. kompetence k řešení problémů**
- 3. Kompetence komunikativní**
- 4. Kompetence sociální a personální**
- 5. Kompetence činnostní a občanské (dle RVP PV 2017)**

Školní vzdělávací program obsahuje vlastní záměry a cíle a zároveň čerpá některé prvky z jiných schválených vzdělávacích programů:

Začít spolu-ranní kruh (sdílení zážitků, vyjadřování pocitů, naslouchání druhým...)

- reflexní kruh (sebehodnocení, spolupráce s rodiči, práce ve skupinkách)

Naším úkolem je:

- Doplnovat rodinnou výchovu a v úzké vazbě na ni pomáhat zajistit dítěti prostředí s dostatkem mnohostranných a přiměřených podnětů k jeho aktivnímu rozvoji a učení.
- Pokusit se o optimální, individuálně dosažitelnou, úroveň rozvoje každého dítěte a vytvořit mu tak dobré předpoklady k pokračování ve vzdělávání.
- Rozvíjet osobnost dítěte, podporovat jeho tělesný rozvoj a zdraví, jeho osobní spokojenost a pohodu.
- Napomáhat mu v chápání okolního světa, učit dítě žít ve společnosti ostatních lidí, přibližovat mu normy a hodnoty společností uznávané a v tomto mu jít vlastním příkladem.
- Na základě jednoduché diagnostiky doporučit dětem, které to potřebují, včasnou speciální pedagogickou péči.

5.3. Cíle předškolního vzdělávání

Dlouhodobým cílem naší mateřské školy je být školou, do které chodí děti, rodiče i zaměstnanci rádi, je otevřená, přátelská, nakloněná novým myšlenkám a přístupům.

Dílčí cíle:

- Podporovat růst a vývoj, fyzickou pohodu, zlepšovat tělesnou a pohybovou zdatnost dětí.
- Podporovat a prohlubovat dětskou zvědavost, tvořivost
- Rozvíjet samostatnost, zdravé sebevědomí, vést děti ke zdravým životním návykům
- Respektovat potřeby dětí a rozvíjet je v jejich všestranném vývoji.
- Rozvíjet schopnost dětí řešit životní situace, umět se rozhodnout.
- Vytvářet optimální podmínky pro všechny děti v MŠ.

5.4. Metody a formy práce

Mateřská škola nabízí vhodné vzdělávací prostředí k naplňování individuálních potřeb jednotlivých dětí včetně vzdělávacích potřeb speciálních. Pro všestranný rozvoj dětí je nutné uplatnit vhodné metody a formy práce.

- Využíváme dětskou zvědavost a přirozenou potřebu objevovat a uplatňujeme metody prožitkového a kooperativního učení, přirozenou hru.
- Metody situačního učení uplatňujeme aktivně i náhodně, kdy prostřednictvím praktických ukázek v daných situacích vedeme děti k pochopení životních souvislostí. Děti bereme do prostředí, o kterých hovoříme, dáváme jim k dispozici reálné předměty.
- Spontánní sociální učení založené na principu přirozené nápodoby uplatňujeme zejména pro socializaci a individualizaci, kdy pedagogové vlastní nápodobou jdou příkladem dětem k řešení jednotlivých situací, se kterými se ve společenství třídy, popřípadě širším společenství mohou běžně setkat.
- V rámci integrovaných vzdělávacích bloků zcela přirozeně uplatňujeme metody tematického učení, kdy vyhledáváme činnosti, aktivity, kulturní prožitky, vztahující se k právě aktuálnímu tématu integrovaného bloku.
- Respektujeme zájem dětí a tato témata otevíráme a opouštíme podle zájmu dané skupiny dětí. Využíváme metod praktického a zážitkového učení.
- Mezi vhodné specifické formy, které uplatňujeme v MŠ, patří: didakticky cílená činnost – přímo nebo nepřímo motivovaná, spontánní a záměrné učení, řízené individuální činnosti, komunitní kruh (rozhovor, beseda, vyprávění), názorné (exkurze, výlety, pozorování).

5.4. Popis zajištění průběhu vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Podpůrná opatření se člení do pěti stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně stanovuje mateřská škola, pro vzdělávání dětí v prvním stupni stanovuje škola plán pedagogické podpory (PLPP), pro děti s přiznaným stupněm podpory od druhého stupně výše je školou zpracován individuální vzdělávací plán (IVP) na základě doporučení SPC, PPP. Škola úzce spolupracuje se školskými poradenskými zařízeními (PPP, SPC). Zodpovědnou osobou za systém péče o děti se speciálními vzdělávacími potřebami je ředitelka školy. Pro sestavení PLPP, IVP a komunikaci se zákonnými zástupci ředitelka pověřuje učitele. Vzdělávací obsah přizpůsobujeme vzdělávacím možnostem a předpokladům dítěte s přiznanými opatřeními v rámci IVP, PLPP. PLPP a IVP obsahují způsob a termín vyhodnocení.

5.5. Popis zajištění průběhu vzdělávání dětí nadaných

Na základě každodenního pozorování a uvědomění si individuální potřeby stanoví učitel konkrétní podmínky pro rozvoj dítěte. V rámci integrovaných bloků vytváříme podmínky, které umožňují rozvoj dítěte v různých oblastech. Pokud se u dítěte projeví mimořádné nadání, doporučíme rodičům vyšetření ve školském poradenském zařízení. Pokud školské poradenské zařízení identifikuje mimořádné nadání dítěte a doporučí vypracování IVP, postupujeme při jeho zpracování a realizaci v úzké spolupráci s poradenským zařízením a zákonnými zástupci. Do vyjádření školského poradenského zařízení s dítětem pracujeme podle PLPP. Zodpovědnou osobou za systém péče o děti nadané je ředitelka školy.

5.5. Popis zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let

U skupiny dětí od dvou do tří let snižujeme počet dětí ve třídě. Této skupině přizpůsobujeme vzdělávací program, denní režim. Dbáme na nepřetěžování dětí a na zvýšenou bezpečnost dětí. Dětem poskytujeme dostatečný prostor pro hru, která je stěžejní činností a zajišťujeme prostor pro dostatečný volný a bezpečný pohyb.

6. Vzdělávací obsah

6.1. Charakteristika vzdělávacího programu

Záměrem předškolního vzdělávání je rozvíjet každé dítě po stránce fyzické, psychické i sociální a vést je tak, aby na konci svého předškolního období bylo jedinečnou a relativně samostatnou bytostí. Obsah je zaměřen na vzdělávací oblasti, které reflektují vývoj dítěte, jeho přirozený život, zrání a učení. Od toho jsou odvozeny oblasti předškolního vzdělávání:

1. Dítě a jeho tělo
2. Dítě a jeho psychika: Jazyk a řeč
Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie,
myšlenkové operace
Sebepojetí, city a vůle
3. Dítě a ten druhý
4. Dítě a společnost
5. Dítě a svět

Tyto oblasti se vzájemně ovlivňují, jsou propojeny.

Jejich průběžné naplňování směřuje k dosahování dílčích kompetencí, které jsou základem pro postupné budování klíčových kompetencí.

1. Dítě a jeho tělo

Vedeme děti k osvojování si dovedností důležitých pro ochranu jejich zdraví a bezpečí, k osobní pohodě a vytváření zdravých životních návyků a postojů. Dbáme na správnou životosprávu dětí, zařazování tělesných aktivit, sebeobsluhu a samostatnost. Dbáme na zdravé klima školy - předcházíme zdravotním rizikům - infekcím a nákazám dodržováním předepsané teploty, přiměřeným oblečením, účinným větráním, správnou hygienou. Rozlišujeme, co prospívá zdraví a co mu škodí /škodlivé látky a vlivy, nezdravé návyky a závislosti, nebezpečí v dopravních situacích, při setkání s cizími, neznámými lidmi, neznámými věcmi atd./.

2. Dítě a psychika

Napomáháme dítěti k jeho úspěchu, k jeho snažení ve hrách a činnostech. Respektujeme individuální odlišnosti. Podporujeme zdravé sebevědomí dětí, jeho sebedůvěru při jeho činnostech a snaze k dosažení cílů dostatečně oceňujeme jeho snahy a úsilí. Navozujeme činnosti zajišťující spokojenost, radost, veselí a pohodu. Při různých činnostech dítěti umožňujeme samostatné vystupování, vyjadřování, obhajování vlastních názorů, rozhodování. Vytváříme vstřícné prostředí, pro citlivou komunikaci. Umožňujeme rodičům účast při výchovných činnostech, respektujeme oprávněné požadavky týkající se jejich dítěte /výživa, oblékání, výchova, sociální a kulturní úroveň rodiny apod. /

3. Dítě a ten druhý

Vzájemně spolupracujeme s rodiči, umožňujeme jim účastnit se výchovného procesu, požadovat od pedagogů určitý přístup k dítěti. Poskytujeme dostatek pozitivních příkladů a vzorů, prosociálního chování okolí, v literatuře apod. Navozujeme sociální a interaktivní hry,

hraní rolí, dramatické činnosti, hudební a hudebně pohybové hry, společenské hry a společné aktivity nejrozličnějšího zaměření. Zařazujeme hry a činnosti, vedoucí k ohleduplnosti druhého, k ochotě se rozdělit, půjčit si hračku, střídat se, pomoci atd. Podporujeme dětská přátelství a řešení konfliktů: komunikace mezi dětmi i dospělými, společná setkávání s dětmi i dospělými, povídání, sdílení a naslouchání druhému. Vycházíme vstřícně aktivitami školy k rodičům a ke společenství obce, prezentujeme činnosti a práce dětí i zaměstnanců na veřejnosti, informujeme rodiče, veřejnost a spolupracující partnery o práci školy příspěvky do Zpravodaje Skřipova a Hrabství. Zapojujeme děti a zaměstnance do různých soutěží a aktivit dle nabídek.

4. Dítě a společnost

Rozvíjíme kulturně estetické dovednosti, dramatizace, společné hry, společenské a skupinové činnosti. Podporujeme výtvarné, hudební a hudebně pohybové činnosti podněcující rozvoj tvořivosti, estetického vnímání a vyjadřování, třibení vkusu, estetické a tvůrčí činnosti slovesné, literární a dramatické. Navštěvujeme umělecká a kulturní místa a akce. Šetrně zacházíme s předměty. Respektujeme rozdílné vlastnosti a rozdílnosti dětí a lidí kolem sebe. Uplatňujeme základní společenské návyky ve styku s dospělými.

5. Dítě a svět

Vytváříme vztah člověk – příroda, chráníme životní prostředí, poukazujeme na odraz přírody a ročních období ve svátcích a jejich oslavách, vytváříme představy o Zemi, Vesmíru. Poznáváme zvířata a péči o ně, vytváříme pozitivní vztah k nim / vycházky, výlety, hry /. Poznáváme rozmanitost přírody, její ochranu / ekologii, vytváříme kladný vztah k ní a uvědomujeme si možné nebezpečí, poznáváme ekosystém, děláme pokusy, zařazujeme pěstitelské činnosti, vycházky do okolí, výlety, encyklopedie, výtvarné činnosti, poučení /. Přirozeně poznáváme techniku a její rozvoj – manipulujeme a experimentujeme s různými materiály a surovinami, poznáváme pracovní činnosti, seznamujeme se s různým pracovním prostředím. Hovoříme o vzniku člověka, osvojujeme si poznatky o vlastním těle a ochraně jeho zdraví, provádíme konstruktivní činnosti, pracovní činnosti a sebeobsahu, hudební a pohybové činnosti, upřednostňujeme zdravý životní styl formou her, v literatuře, hovoříme o národech a kulturách /rasismus/, respektujeme odlišnosti.

Klíčové kompetence

1. Kompetence k učení

Objevuje, zkoumá, soustředěně pozoruje, klade otázky a hledá na ně odpovědi, poznává, co se kolem něj děje, má poznatky o světě, který jej obklopuje, získané zkušenosti uplatňuje v praktických situacích, soustředí se na činnost, učí se hodnotit své osobní pokroky i oceňovat výkony druhých, učí se spontánně, ale i vědomě.

2. Kompetence k řešení problémů

Všímá si dění a problémů v bezprostředním okolí, řeší problémy, na které stačí, zkouší, experimentuje, hledá různé možnosti a varianty, zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, řeší myšlenkové a praktické problémy užíváním logických postupů.

3. Komunikativní kompetence

Dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, hudebními, dramatickými, výtvarnými, apod.), domlouvá se slovy i gesty, rozvíjí komunikaci bez ostychu s dětmi i s dospělými, rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá ke komunikaci, samostatně vyjadřuje své myšlenky, využívá informativní a komunikativní prostředky (encyklopedie, knihy, audiovizuální technika), ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní.

4. Sociální a personální kompetence

Projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, vnímá nespravedlnost, agresivitu, ubližování, umí se prosadit, ale i podřídit, uplatňuje základní společenská pravidla a návyky, napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí, uvědomuje si, že za své jednání odpovídá, přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti, dodržuje dohodnutá pravidla, chová se obezřetně v neznámých situacích.

5. Činnostní a občanské kompetence

Hry a činnosti se učí plánovat, organizovat, hodnotit, dokáže rozpoznat vlastní silné a slabé stránky, chápe, že se může sám rozhodnout, ale za své rozhodnutí zodpovídá, má smysl pro povinnost, k úkolům a povinnostem přistupuje zodpovědně, uvědomuje si svá práva, ale i práva druhých, každý má svou hodnotu, spoluvytváří pravidla soužití mezi vrstevníky, uvědomuje si, že svým chováním a jednáním se podílí a vytváří prostředí, ve kterém žije on a jeho okolí, dbá na osobní zdraví a bezpečí své i druhých

Cíle ŠVP naplňují rámcové cíle předškolního vzdělávání:

rozvíjení dítěte a jeho schopnosti učení
osvojení si základních hodnot, na nichž je založena naše společnost
získání osobní samostatnosti a schopnosti projevovat se jako samostatná osobnost
působící na své okolí

6.2 Vzdělávací obsah ŠVP

Vzdělávací obsah našeho ŠVP „**Povídáme celý rok**“ je uspořádán do **integrovaných bloků**, které jsou odvozeny z přirozeného cyklu přírodních a společenských situací, ročních období a z dalších situací s nimi spojených, Vycházíme z přirozených potřeb dítěte a jeho životu blízkých a z všech období roku ve spojení s charakteristickými činnostmi, tradicemi, zvyky, oslavami a svátky, Názvy integrovaných bloků jsou pro obě mateřské školy společné.

Realizace cílů se uskutečňuje prostřednictvím konkrétních aktivit, které jsou součástí třídních vzdělávacích bloků činností. V těchto jsou pak zohledněna specifika každé třídy, a to s ohledem na věk, potřeby a vývojové zvláštnosti dětí.

Integrované bloky nejsou povinné ale doporučené, každá třída si vytváří třídní bloky dle konkrétních podmínek a charakteristiky třídy, časový i obsahový plán je volný a přizpůsobivý, pružně reagují na momentální situace, počítají se zakomponováním i tzv. projektových dnů.

Tyto integrované bloky jsou východiskem pro plánování, přípravu a realizaci tematických okruhů, které na sebe navazují, doplňují se, mohou se prolínat a přecházet plynule jeden do druhého. Integrované bloky dané ŠVP jsou ve TVP konkretizovány do tematických celků a rozpracovány učitelkami ve třídě, kde získají určitou strukturu a konkrétní náplň tak, aby obsahovaly všech **pět vzdělávacích oblastí** daných RVP PV.

Nezbytnou součástí naší práce je tvořivá improvizace, pružné a citlivé reagování na okamžitou situaci.

Přehled integrovaných bloků (s možnými tematickými celky)

PODZIMNÍ ČAROVÁNÍ

To jsem já, to jsme my
Podzim už je tu
Příroda mění barvy

ZIMNÍ RADOVÁNKY

Těšíme se na Vánoce
Sněží, sněží, mráz kolem běží
Svět kolem nás

JARNÍ PROBUZENÍ

Jaro se probouzí
Všechno kolem kvete
Kde mají domov zvířátka

LETNÍ DOVÁDĚNÍ

Co už umím, co už znám
Hurá na prázdniny

DOPLŇUJÍCÍ PROGRAMY A AKTIVITY

Angličtina pro nejmenší - Prvotní seznamování dětí s cizím jazykem, jeho zvukovou stránkou a základními pojmy, které jsou dětem blízké. V průběhu celého školního roku je angličtina pro nejmenší na naší škole prováděna učitelkami školy - prvky anglického jazyka jsou zařazovány do jednotlivých činností v průběhu celého dne.

Keramika – Získávání zkušeností práce s keramickou hlinou, poznávání vlastností hlíny při tvoření, slepování jednotlivých částí, sušení, vypalování a glazurování. V průběhu školního roku dle zájmu dětí, u mladších dětí individuální formou.

Školní preventivní program sociálně patologických jevů u dětí – je v něm rozepsána prevence sociálně patologických jevů u dětí na úrovni mateřských škol.

Integrace dětí se speciálními vzdělávacími potřebami – pedagogové se zaměří (pokud bude integrováno dítě se speciálními vzdělávacími potřebami) na spolupráci s PPP. SPC. Vypracují si společně program pro pobyt dítěte v MŠ, budou spolu spolupracovat a individuálně působit na jeho další rozvoj.

6.3 Integrované bloky

6.3.1 Podzimní čarování

Název integrovaného bloku	Podzimní čarování
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	V tomto integrovaném bloku se budou děti orientovat v MŠ a okolí, kde bydlí kamarádi, budou vytvářet společná pravidla vzájemných vztahů, chování, komunikace mezi sebou. Budou se seznamovat s bezpečným chováním na školní zahradě a vycházkách, se znaky podzimu, s ovocem a zeleninou, s vitamíny, s péčí o tělo a zdraví člověka, předcházení nemocem, s podzimními pracemi na zahrádce, na poli; s podzimem v lese, s volně žijícími zvířaty / lesní, ptáci, odlet do teplých krajín /, s přírodními jevy/ vítr, déšť, mlha/
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni integrovaného bloku, jimiž jsou cíleně utvářena a rozvíjena klíčové kompetence	kompetence k učení: Získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a dalším učení. Klade otázky, hledá na ně odpovědi, všímá si co se kolem děje, porozumí věcem, jevům, dějům kolem sebe, poznává, že se lze mnohému naučit, raduje se z dokázaného, zvládnutého. Odhaduje své síly, učí se hodnotit své osobní pokroky, oceňuje výkony druhých. kompetence k řešení problémů: Všímá si problémů v bezprostředním okolí. Motivací k řešení dalších problémů je pozitivní odezva a zájem. Nebojí se chybovat, pokud je pozitivně oceněno za úspěch i snahu. Řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti cestou pokusu a omylu, zkouší experimentovat, vymýšlí nová řešení, hledá možnosti, varianty – originální nápady. komunikativní kompetence: Domlouvá se gesty, slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu, funkci. V běžných situacích komunikuje bez zábran a ostychu s dětmi i dospělými. Chápe, že komunikace, vstřícnost, iniciativnost a aktivnost je výhodou. Průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu, používá ji k dokonalejší komunikaci s okolím. sociální a personální kompetence: Samostatně rozhoduje o svých činnostech, umí si vytvořit svůj názor, vyjádří jej. Ve skupině se prosadí ale i podřídí, při společných činnostech se domlouvá, spolupracuje, v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla, respektuje druhé, vyjednává, přijímá a uzavírá

	kompromisy. Spolupodílí se na společných rozhodnutích, přijímá vyjasněné, zdůvodněné povinnosti, dodržuje dohodnutá, pochopená pravidla. činnosti a občanské kompetence: Odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, mění cesty a přizpůsobuje se daným okolnostem. Svobodně se rozhoduje o tom, co udělá, odpovídá za své rozhodnutí. Zajímá se o druhé, o to, co se kolem děje, otevírá se aktuálnímu dění. Spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu, chápe potřebu je zachovávat.
Poznámky k integrovanému bloku v rámci vzdělávacího obsahu	1/ Dítě a jeho tělo /oblast biologická/ Stimulovat a podporovat růst a neurosvalový vývoj dítěte. Podporovat fyzickou pohodu, zlepšovat tělesnou zdatnost i pohybovou a zdravotní kulturu, rozvíjet pohybové i manipulační dovednosti dětí, učit je sebeobslužným dovednostem a vést je ke zdravým životním návykům a postojům. 2/ Dítě a jeho psychika /oblast psychologická/ Rozvíjet duševní pohodu dítěte, psychickou zdatnost a odolnost, jeho intelekt, řeč a jazyk, poznávací procesy a funkce, jeho city i vůli, stejně tak i jeho sebepojetí a sebenahlížení, jeho kreativitu a sebevyjádření, stimulovat osvojování a rozvoj jeho vzdělávacích dovedností, povzbuzovat je v dalším rozvoji, poznávání a učení. 3/ Dítě a ten druhý / oblast interpersonální / Utvářet vztahy dítěte k jinému dítěti či dospělému, posilovat, kultivovat a obohacovat jejich vzájemnou komunikaci a zajišťovat pohodu těchto vztahů. 4/ Dítě a společnost /oblast sociálně kulturní/ Uvést dítě do společenství ostatních lidí a do pravidel soužití s ostatními, uvést je do světa materiálních i duchovních hodnot, do světa kultury a umění, pomoci dítěti osvojit si potřebné dovednosti, návyky i postoje a umožnit mu aktivně se podílet na utváření společenské pohody ve svém sociálním prostředí. 5/ Dítě a svět / oblast environmentální / Založit u dítěte elementární povědomí o okolním světě a jeho dění, o vlivu člověka na životní prostředí počínaje nejbližším okolím a konče globálními problémy celosvětového dosahu, vytvořit základy pro otevřený a odpovědný postoj dítěte / člověka / k životnímu prostředí.

Vzdělávací nabídka	Očekávané výstupy IB
užívat různé pomůcky k pohybu (tříkolky, koloběžky, odrážedla); pohybovat se bezpečně ve skupině dětí; pohybovat se koordinovaně a jistě, a to i v různém přírodním terénu (např. v lese, na sněhu, v písku)	koordinace lokomoce a dalších poloh a pohybů těla, sladění pohybů s rytmem a hudbou
upřednostňovat užívání pravé či levé ruky při kreslení či v jiných činnostech, kde se preference ruky uplatňuje; tužku držet správně, tj. dvěma prsty, třetí podložený, s uvolněným zápěstím; vést stopu tužky při kresbě, apod.; napodobit základní geometrické obrazce, různé tvary, popř. písmena	ovládání koordinace ruky a oka, zvládání jemné motoriky
pracovat se stavebnicemi, skládkami (stavět z kostek, navlékat korálky, skládat mozaiky, zavázat kličku); zvládat výtvarné činnosti, provádět jednoduché úkony s výtvarnými pomůckami (např. tužkou, pastelem, štětcem, nůžkami) a materiály (např. papírem-překládání, textilem, modelovací hmotou; kreslit, malovat, modelovat, vytrhávat, stříhat, lepit, vytvářet objekty z přírodních i umělých materiálů; zacházet správně s jednoduchými rytmičnými a hudebními nástroji (např. trianglem, bubínkem, chřestidly)	správné zacházení s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami
projevovat ohleduplnost a zdvořilost ke svým kamarádům i dospělým, vážit si jejich práce i úsilí; být schopné přistoupit na jiný názor porozumět potřebám druhých, přijmout společné návrhy, podřídit se rozhodnutí skupiny a přizpůsobit se společnému programu	adaptování se na život ve škole, aktivní zvládání požadavků plynoucích z prostředí školy i jeho běžných proměn a spoluvytváření prostředí pohody
reagovat na sociální kontakty druhých dětí otevřeně a zařazovat se mezi ně pomocí sociálně úspěšných strategií (vlídné přijetí, humor, projevení zájmu, akceptování či podání návrhů, nabídnutí spolupráce, pomoci, fair play); vnímat odlišnosti mezi dětmi a podle toho přizpůsobovat i své přístupy	začlenění se do třídy a zařazení se mezi své vrstevníky, respektování jejich rozdílných vlastností, schopností a dovedností
dodržovat společně dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití v mateřské škole a na veřejnosti; chápat podstatu hry a její pravidla, dodržovat pravidla her a jiných činností, hrát spravedlivě, nepodvádět, umět i prohrávat	utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti) dodržování dohodnutých a pochopených pravidel vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržování pravidel her
orientovat se ve školním prostředí, vyznat se v blízkém okolí (vědět, co se kde v blízkosti mateřské školy nachází, např. obchody, zastávka, hřiště, škola, pošta, policie, lékař, knihovna, hasiči, sportoviště)	bezpečná orientace ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)
zvládat běžné činnosti, požadavky i jednoduché praktické situace, které se v mateřské škole opakují	zvládání běžných činností a požadavků na dítě kladených i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, přiměřené a bezpečné chování doma i na veřejnosti (na ulici na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.)

Vzdělávací nabídka	Očekávané výstupy IB
rozumět běžným okolnostem a dějům, jevům a situacím, s nimiž se běžně setkává (rozumět tomu, co se ve známém prostředí děje); mít poznatky z nejrůznějších oblastí života a poznání v rozsahu podle toho, s čím se v praxi setkává, co kolem sebe vidí, co prožívá, co mu bylo zprostředkováno či vysvětleno (např. poznatky o přírodě živé i neživé, o přírodních jevech a dějích, o lidech a jejich životě, o kultuře či technice)	osvojení si elementárních poznatků o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi
navazovat kontakty s dospělým (např. s novým učitelem); spolupracovat s dospělým; respektovat dospělého, komunikovat s ním vhodným způsobem (s ohledem na situaci a podmínky); obracet se na dospělého o pomoc, radu atd.; rozlišovat vhodnost oslovení i tykání a vykání	navazování kontaktů s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonání studu, komunikování s ním vhodným způsobem, jeho respektování
všímat si, co si druhý přeje či potřebuje (např. dělit se s druhým dítětem o hračky, pomůcky, pamlsky, podělit se s jiným dítětem o činnost, počkat, vystřídat se)	respektování potřeb jiného dítěte, dělení se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělení si úkolu s jiným dítětem apod.
znát většinu slov a výrazů běžně používaných v prostředí dítěte (např. sdělit svoje jméno a příjmení, adresu, jména rodičů, sourozenců, kamarádů, učitele, rozumět většině pojmenování, které se týkají dítěti známých předmětů, popř. znát i některé, které se týkají vzdálenějšího světa)	pojmenování většiny toho, čím je dítě obklopeno učení se novým slovům a jejich aktivní používání (ptát se na slova,
dorozumět se verbálně i nonverbálně (např. používat gesta, udržet oční kontakt, reagovat správně na neverbální podněty)	domluva slovy i gesty, improvizace
sledovat a zachytit hlavní myšlenku příběhu, vyslechnutý příběh převyprávět samostatně, věcně správně, popř. dokázat odhadnout, jak by mohl příběh pokračovat	sledování a vyprávění příběhu, pohádky
projevovat zájem o poznávání písmen a číslic, prohlížet si knihy (atlasy, encyklopedie, obrázkové knihy, leporela), znát některé dětské knihy a vyprávět o nich, informace vyhledat v encyklopediích	projevování zájmu o knížky, soustředěný poslech četby, hudby, sledování divadla, filmu, užívání telefonu
rozlišit některé jednoduché obrazné symboly, piktogramy a značky, umět je používat (např. číst piktogramy, pochopit obrázkové čtení)	zaměření se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)
nechat se získat pro záměrné učení; odlišit hru od systematické povinnosti; zacházet s předměty digitální technologie, využívat nejzákladnější funkce počítače (zapnout-vypnout, práce s myší, jednoduchou klávesnicí)	postup a učení se podle pokynů a instrukcí
rozvíjet a obohacovat hru podle své představivosti a fantazie; spontánně vyprávět zážitky ze svého okolí, z různých vyprávění, či co dítě prožilo příjemného i nepříjemného; vyjadřovat fantazijní představy; dokončit příběh, pohádku (např. vymyslet konec, jinou variantu);	vyjadřování své představivosti a fantazie v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim

Vzdělávací nabídka vyprávět příběh s vizuální či akustickou oporou (podle obrázků, s dopomocí otázek atd.); vyjádřit vlastní jednoduché pohybové představy, rytmický doprovod nebo melodii (např. vymýšlet krátké dramatické scénky, naznačit, vyjádřit pomocí pantomimy konkrétní činnost, pohybem ztvárnit slyšenou melodii); tvořivě využívat přírodní i ostatní materiály při pracovních a výtvarných činnostech, experimentovat s materiály, poznávat a využívat výrazové možnosti (vytvářet různé plošné a prostorové útvary, mísit barvy, zkoumat odlišné účinky suchých a vlhkých podkladů, aj.)	Očekávané výstupy IB vyjadřování své představivosti a fantazie v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim
přijímat pobyt v mateřské škole popř. i na ozdravně rekreačním pobytu jako běžnou součást života (vědět, že rodiče chodí do zaměstnání, dítě do MŠ)	odloučení se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory
projevovat se citlivě k živým bytostem, přírodě i věcem, pomáhat druhým (např. kamarádům, mladším, slabším, aj.)	uvědomování si příjemných a nepříjemných citových prožitků (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišování citových projevů v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí
reagovat přiměřeně dané situaci (odmítat agresi, přijímat vzor společenského chování, umět se podřídit)	ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování
Pozitivně a v míře dané osobnostními předpoklady projevovat pozitivní i negativní emoce (soucit, radost, náklonnost, spokojenost, ale také strach, smutek)	prožívání a dětským způsobem projevování toho, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snaha o ovládnutí svého afektivního chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)

6.3.2 Zimní radovánky

Název integrovaného bloku	Zimní radovánky
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	V tomto tématu se budou děti - seznamovat s tradicemi „Mikuláš“, připravovat se na Vánoce, v klidu a pohodě prožívat adventní čas / vánoční koledy, stromeček, přáníčka, vánoční tradice a zvyky pohádky, vánoční nadílka s ochutnávkou cukroví /, seznamovat se znaky zimy, vlastnostmi sněhu a ledu, se změnami počasí; se zimními hrami a sporty; seznamovat se s řemeslníky; s životem zvířat v zimě, s dopravními prostředky / osobními, nákladními /; se zdravou stravou – rybami i jinými sladkovodními a mořskými živočichy; seznamovat s masopustem, radostně prožijí dětský karneval; seznamovat s prostředím ZŠ- 1. třídy, školní družiny, předškoláci

	absolvují školu nanečisto
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni integrovaného bloku, jimiž jsou cíleně utvářeny a rozvíjeny klíčové kompetence dětí	kompetence k učení: Soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje. Učí se s chutí, dostává uznání a ocenění. kompetence k řešení problémů: Řeší problémy, na které stačí, známé opakující se situace řeší samostatně / na základě nápodoby /, náročnější s pomocí dospělého. Při řešení myšlenkových i praktických problémů užívá logických postupů, chápe řešení různých situací, využívá je v dalších situacích. Zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti. komunikativní kompetence: Ovládá řeč, hovoří ve formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje, vede smysluplný dialog. Ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní. sociální a personální kompetence: Projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pomáhá slabším, rozpoznává nevhodné chování, vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost. Chápe, že lidé se různí, umí být tolerantní k odlišnostem a jedinečným. Chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí, že se konflikty řeší dohodou. Dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování. činnostní a občanské kompetence: Učí se plánovat svoje hry a činnosti, organizovat, řídit a vyhodnocovat. Má základní představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami, co je s nimi v rozporu, snaží se podle toho chovat. Dbá na osobní zdraví, bezpečí své i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí / přírodní i společenské / Zimní radovánky
Poznámky k integrovanému bloku v rámci vzdělávacího obsahu	1/ Dítě a jeho tělo /oblast biologická/ Stimulovat a podporovat růst a neurosvalový vývoj dítěte. Podporovat fyzickou pohodu, zlepšovat tělesnou zdatnost i pohybovou a zdravotní kulturu, rozvíjet pohybové i manipulační dovednosti dětí, učit je sebeobslužným dovednostem a vést je ke zdravým životním návykům a postojům. 2/ Dítě a jeho psychika /oblast psychologická/ Rozvíjet duševní pohodu dítěte, psychickou zdatnost a odolnost, jeho intelekt, řeč a jazyk, poznávací

	procesy a funkce, jeho city i vůli, stejně tak i jeho sebezpojetí a sebenahlížení, jeho kreativitu a sebevyjádření, stimulovat osvojování a rozvoj jeho vzdělávacích dovedností, povzbuzovat je v dalším rozvoji, poznávání a učení. 3/ Dítě a ten druhý / oblast interpersonální / Utvářet vztahy dítěte k jinému dítěti či dospělému, posilovat, kultivovat a obohacovat jejich vzájemnou komunikaci a zajišťovat pohodu těchto vztahů. 4/ Dítě a společnost /oblast sociálně kulturní/ Uvést dítě do společenství ostatních lidí a do pravidel soužití s ostatními, uvést je do světa materiálních i duchovních hodnot, do světa kultury a umění, pomoci dítěti osvojit si potřebné dovednosti, návyky i postoje a umožnit mu aktivně se podílet na utváření společenské pohody ve svém sociálním prostředí. 5/ Dítě a svět / oblast environmentální / Založit u dítěte elementární povědomí o okolním světě a jeho dění, o vlivu člověka na životní prostředí počínaje nejbližším okolím a konče globálními problémy celosvětového dosahu, vytvořit základy pro otevřený a odpovědný postoj dítěte / člověka / k životnímu prostředí
Vzdělávací nabídka	Očekávané výstupy IB
znát základní zásady zdravého životního stylu (např. o pozitivních účincích pohybu a sportu, hygieny, zdravé výživy, činnosti a odpočinku, pobytu v přírodě, otužování) a o faktorech poškozujících zdraví včetně návykových látek	mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy
pohybovat se dynamicky po delší dobu (např. běhat při hře 2 minuty a více; být pohybově aktivní po delší dobu (10 minut a více) v řízené i spontánní aktivitě; pohybovat se rytmicky, dodržet rytmus; doprovázet pohyb zpěvem (např. při pohybových hrách, při chůzi, při rytmických činnostech)	ovládání dechového svalstva, sladění pohybu se zpěvem
zaregistrovat změny ve svém okolí (všimnout si a rozpoznat, co se změnilo např. ve třídě, na kamarádovi, na obrázku); rozlišit zvuky a známé melodie, rozlišit a napodobit rytmus; sluchem rozlišit slova, slabiky, počáteční slabiky a hlásky ve slovech; rozlišit tvary předmětů, základní geometrické tvary, základní barvy (červená, modrá, žlutá), barvy složené (oranžová, zelená, fialová), další barevné kvality (odstíny aj.) a vlastnosti objektů např. lesk, hladkost a jiné specifické znaky; správně reagovat na světelné a akustické signály	vnímání a rozlišování pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)
postavit se zpříma a udržet správné držení těla po dobu vnější kontroly; vyrovnávat svalové dysbalance v běžném pohybu	zachovávání správného držení těla

Vzdělávací nabídka samostatně se oblékat, svlékat, obouvat, zapnout knoflíky, zipy, zavázat tkaničky; samostatně jíst, používat příbor, nalít si nápoj, popř. polévku, používat ubrousek; postarat se o své osobní věci, o hračky a pomůcky; udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce	Očekávané výstupy IB zvládání jednoduché obsluhy a pracovních úkonů (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)
projevovat ohleduplnost a zdvořilost ke svým kamarádům i dospělým, vážit si jejich práce i úsilí	zdvořilé chování, vhodný přístup k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážení si jejich práce a úsilí
orientovat se v rolích a pravidlech různých společenských skupin (rodina, třída, mateřská škola, herní skupina apod.) a umět jim přizpůsobit své chování	pochopení toho, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat
porozumět běžným projevům emocí a nálad (např. vnímat, že je jiné dítě smutné, zklamané nebo naopak něčím nadšené, že má radost	porozumění běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých
umět ve styku s dětmi i dospělými pozdravit, poprosit, požádat, poděkovat, rozloučit se, vyslechnout sdělení, střídat se v komunikaci, dodržovat společně dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití v mateřské škole a na veřejnosti	uplatňování návyků v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)
uvědomovat si, že člověk a příroda se navzájem ovlivňují, že každý může svým chováním působit na životní prostředí (podporovat či narušovat zdraví, přírodní prostředí i společenskou pohodu); všimnout si nepořádku a škod, dbát o pořádek a čistotu, starat se o rostliny, zvládat drobné úklidové práce, nakládat vhodným způsobem s odpady, chápat význam třídění odpadu chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.	získání povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomování si toho, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí
vědět, že se stále něco děje, že všechno kolem plyne, vyvíjí se a proměňuje běžně proměnlivé okolnosti v mateřské škole vnímat jako samozřejmé a přirozené se tomuto dění přizpůsobovat; ctít oslavy narozenin, svátků, slavností	porozumění tomu, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobování se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole
uvědomovat si, že jak svět přírody, tak i svět lidí je na různých částech naší planety různorodý a pestrý a ne vždy šťastný; mít poznatky o své zemi, (znát název státu, státní vlajku, hymnu, prezidenta, hlavní město, významné svátky a události); mít poznatky o existenci jiných zemí, národů a kultur (znát typické znaky některých významných národů - přírodní podmínky, oblečení, zvyky, strava, stavby, kde co roste, nebo se pěstuje, žijí zvířata apod.); mít poznatky o planetě Zemi, vesmíru apod. (např. o koloběhu vody, střídání denních i ročních	vnímání si toho, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.

Vzdělávací nabídka období a jejich příčinách, některých planetách); chápat základní pravidla chování pro chodce; mít poznatky o zvycích a tradicích kraje, přijmout tradici oslav	Očekávané výstupy IB
zajímat se, co se v okolí děje, všimnout si dění změn ve svém okolí (např. v přírodě), proměny komentovat, přizpůsobit oblečení – rozlišení pocitu chladu a tepla, chování	všímání si změn a dění v nejbližším okolí
aktivně komunikovat s druhými dětmi bez vážnějších problémů (vyprávět, povídat, poslouchat, naslouchat druhému); chápat a respektovat názory jiného dítěte, domlouvat se, vyjednávat; vyhledávat partnera pro hru, domlouvat se, rozdělovat a měnit herní role, hru rozvíjet a obohacovat	přirozená komunikace s druhým dítětem, navazování a udržování dětských přátelství
spolupracovat při hrách a aktivitách nejrůznějšího zaměření, být ostatním partnerem; vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení	spolupráce s ostatními
obhajovat svoje potřeby, svůj postoj či přání, přijímat také názor druhého, dohodnout se na kompromisním řešení	uplatňování svých individuálních potřeb, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímání a uzavírání kompromisů, řešení konfliktů dohodou
nepříjemný kontakt a komunikaci dokázat odmítnout	odmítnutí komunikace, která je dítěti nepříjemná
vyslovovat všechny hlásky správně a mluvit zřetelně, gramaticky správně, v přiměřeném tempu, ovládat sílu a intonaci hlasu	správná výslovnost, ovládání dechu, tempa i intonace řeči
pochopit význam piktogramu (např. pravidla chování ve skupině, v hromadném dopravním prostředku, znát význam elementárních dopravních značek a označení nebezpečí (elektrina, zákaz rozdělování ohně, koupání, skákání do vody atd.)	rozlišování některých obrazných symbolů (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumění jejich významu i jejich komunikativní funkci
poznat napsané své jméno, podepsat se tiskacím písmem svým jménem, popř. graficky označit své výtvary (např. použít nějaký symbol	poznání svého napsaného jména
zapamatovat si krátké říkanky, rozpočítadla, jednoduché básničky, písničky a reprodukovat je, přijmout jednoduchou dramatickou úlohu; zapamatovat si pohádku, děj, příběh a převyprávět ho	naučení se zpaměti krátkým textům (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)

Vzdělávací nabídka	Očekávané výstupy IB
chápat jednoduché hádanky a vtipy	pochopení slovního vtipu a humoru
znát většinu slov a výrazů běžně používaných v prostředí dítěte (např. sdělit svoje jméno a příjmení, adresu, jména rodičů, sourozenců, kamarádů, učitelek, rozumět většině pojmenování, které se týkají dítěti známých předmětů, popř. znát i některé, které se týkají vzdálenějšího světa)	poznání a pojmenování většiny toho, čím je dítě obklopeno
slovně, výtvarně, technicky vyjádřit svoje jednoduché „nápad“, experimentovat, některé problémy řešit cestou pokus – omyl; samostatně se rozhodnout v některých činnostech; jednoduchý problém vyřešit samostatně i ve spolupráci s kamarády, při složitějších se poradit, postupovat podle pokynů a instrukcí	řešení problémů, úkolů a situací, kreativní myšlení, předkládání „nápadu“
rozpoznat geometrické tvary - čtverec, kruh, trojúhelník, obdélník; rozumět a používat základní pojmy označující velikost (malý - velký, větší – menší, nejmenší – největší, dlouhý- krátký, vysoký - nízký, stejný); rozumět a používat základní pojmy označující hmotnost (lehký – těžký, lehčí – těžší, nejlehčí – nejtěžší, stejně těžký); - orientovat se v číselné řadě 1 – 10, vyjmenovat ji, porovnat, že 5 je více než 4, chápat číslo jako počet prvků	pochopení základní číselné a matematických pojmů, elementárních matematických souvislostí a podle potřeby jejich praktické využívání (porovnávat, uspořádat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)
udržet pozornost i při méně atraktivních činnostech; soustředěně poslouchat pohádku, hudební skladbu, divadelní hru (např. sledovat pozorně divadelní představení a následně ho reprodukovat), nenechat se vyrušit – neodbíhat od činnosti, pracovat v klidu (např. vyřešit labyrint	záměrné soustředění na činnost a udržení pozornosti
přijímat drobný neúspěch (vnímat ho jako přirozenou skutečnost, že se mu někdy něco nedaří), umět přijmout sdělení o případných dílčích nedostacích, být schopné se z něho poučit; přizpůsobit se společenství, projevovat zájem o spolupráci; umět se přizpůsobit změnám	přijímání pozitivního ocenění i svého případného neúspěchu a vyrovnání se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky
umět se rozhodovat o svých činnostech (samostatně se rozhodovat, co udělat, jak se zachovat, i o tom, co neudělat, co odmítnout, čeho se neúčastnit)	vyjádření souhlasu i nesouhlasu, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnutí se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.

Vzdělávací nabídka	Očekávané výstupy IB
umět to, co prožívá, vyjádřit slovně, výtvarně pohybově, mimikou (zážitky jednotlivé či v časové posloupnosti jako výtvarné vyprávění, komentovat obrázky apod., pomocí hudby, hudebně pohybovou a dramatickou improvizací atd.)	zachycení a vyjádření svých prožitků (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)
odhadnout, na co stačí, uvědomovat si, co mu nejde, co je pro ně obtížné; plánovat přiměřeně věku (ví, čeho chce dosáhnout a proč	uvědomování si svých možností i limitů (své silné i slabé stránky

6.3.3.Jarní probuzení

Název integrovaného bloku	Jarní probuzení
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	V tomto tématu se budou děti - seznamovat se znaky jara, s prvními jarními květinami, s jarem v trávě / hmyz, drobní živočichové /, s jarem na zahrádce – jarními pracemi / i na poli /, nakličováním semen; zajímat o jaro v naší vesnici a okolí; seznamovat se stromy v přírodě / ovocnými, listnatými, jehličnatými /; s knihou, studnici moudrosti a přítelem člověka; se svátky jara a prožívat „Velikonoce na vsi“; zajímat o sběr papíru, třídění odpad; seznamovat se zvířaty žijícími u potoků, řek a rybníků; seznamovat se životem ptáků / pozorovat čápy s mláďaty na školním komíně /; budou se připravovat na zápis do 1. třídy, věnovat se přípravě vystoupení ke „Dni matek“, hovořit na téma „Máma, táta a já“, „Jak se narodí dítě“; věnovat a radostně prožívat MDD; seznamovat s lidmi různých národností, různými kulturami, s naší republikou, hlavním městem, planetou Zemi, budou pracovat s informacemi, mapou, globusem; seznamovat se a pozorovat práci místních hasičů, prohlédnou si místní hasičskou zbrojnicí; těšit na školní výlet, vycházky do přírody.
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni integrovaného bloku, jimiž jsou cíleně utvářeny a rozvíjeny klíčové kompetence dětí	kompetence k učení: Má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, o jeho rozmanitostech a proměnách, orientuje se v řádu a dění v prostředí v němž žije. Učí se spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost, záměrně si zapamatovává, dokončuje započatou práci, postupuje podle instrukcí a pokynů, dosahuje výsledků.

	kompetence k řešení problémů: Rozlišuje řešení, která jsou funkční / vedou k cíli / a řešení nefunkční a dokáže mezi nimi volit. Chápe, že vyhýbat se problémům k cíli nevede, že včasné řešení problémů je výhoda, uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může ovlivnit situaci. komunikativní kompetence: Dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky / řečovým, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod. / Dokáže využít informativní a komunikativní prostředky / knížky, encyklopedie, audiovizuální technika, telefon apod. / Chápe, že se lidé dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit. sociální a personální kompetence: Uvědomuje si, že za sebe a za své jednání odpovídá a nese důsledky. Napodobuje modely prosociálního chování, mezilidských vztahů, nacházející se ve svém okolí. Chová se obezřetně při setkání s neznámými lidmi nebo v neznámých situacích, odmítá nevhodné chování či komunikaci. Dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, pozná své slabé stránky. Uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se je hájit, respektovat, chápat, že všichni lidé mají stejnou hodnotu. Ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a může je ovlivnit. činnostní a občanské kompetence: Dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, pozná své slabé stránky. Uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se je hájit, respektovat, chápat, že všichni lidé mají stejnou hodnotu. Ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a může je ovlivnit.
Poznámky k integrovanému bloku v rámci vzdělávacího obsahu	1/ Dítě a jeho tělo /oblast biologická/ Stimulovat a podporovat růst a neurosvalový vývoj dítěte. Podporovat fyzickou pohodu, zlepšovat tělesnou zdatnost i pohybovou a zdravotní kulturu, rozvíjet pohybové i manipulační dovednosti dětí, učit je sebeobslužným dovednostem a vést je ke zdravým životním návykům a postojům. 2/ Dítě a jeho psychika /oblast psychologická/ Rozvíjet duševní pohodu dítěte, psychickou zdatnost a odolnost, jeho intelekt, řeč a jazyk, poznávací procesy a funkce, jeho city i vůli, stejně tak i jeho sebepojetí a sebenahlížení, jeho kreativitu a sebevyjádření, stimulovat osvojování

	a rozvoj jeho vzdělávacích dovedností, povzbuzovat je v dalším rozvoji, poznávání a učení. 3/ Dítě a ten druhý / oblast interpersonální / Utvářet vztahy dítěte k jinému dítěti či dospělému, posilovat, kultivovat a obohacovat jejich vzájemnou komunikaci a zajišťovat pohodu těchto vztahů. 4/ Dítě a společnost /oblast sociálně kulturní/ Uvést dítě do společenství ostatních lidí a do pravidel soužití s ostatními, uvést je do světa materiálních i duchovních hodnot, do světa kultury a umění, pomoci dítěti osvojit si potřebné dovednosti, návyky i postoje a umožnit mu aktivně se podílet na utváření společenské pohody ve svém sociálním prostředí. 5/ Dítě a svět / oblast environmentální / Založit u dítěte elementární povědomí o okolním světě a jeho dění, o vlivu člověka na životní prostředí počínaje nejbližším okolím a konče globálními problémy celosvětového dosahu, vytvořit základy pro otevřený a odpovědný postoj dítěte / člověka / k životnímu prostředí.
Vzdělávací nabídka	Očekávané výstupy IB
pojmenovat viditelné části těla včetně některých dílčích částí (např. rameno, koleno, loket, zápěstí) a některé vnitřní orgány (např. srdce, plíce, mozek, žaludek)	pojmenování částí těla, některých orgánů (včetně pohlavních), znalost jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znalost základních pojmů užívaných ve spojení se zdravím, se pohybem a sportem
přizpůsobit či provést jednoduchý pohyb podle vzoru či pokynů	vědomé napodobení jednoduchých pohybů podle vzoru a jeho přizpůsobení podle pokynu
pečovat o osobní hygienu, samostatně zvládat pravidelné běžné denní úkony (např. používat toaletní papír a splachovací zařízení, mýt si a utírat ruce, umět používat kapesník); samostatně se oblékat, svlékat, obouvat, zapnout knoflíky, zipy, zavázat tkaničky; samostatně jíst, používat příbor, nalít si nápoj, popř. polévku, používat ubrousek; postarat se o své osobní věci, o hračky a pomůcky	zvládnutí sebeobsluhy, uplatňování základních kulturně hygienických a zdravotně preventivních návyků (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.)
rozlišovat společensky nežádoucí chování, vnímat co je lež, nespravedlivost, ubližování, lhostejnost, agresivita, vulgarismy	uvědomování si toho, že ne všichni lidé respektují pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)

Vzdělávací nabídka	Očekávané výstupy IB
být schopné přistoupit na jiný názor porozumět potřebám druhých, přijmout společné návrhy, podřídit se rozhodnutí skupiny a přizpůsobit se společnému programu	vyjednávání s dětmi i dospělými ve svém okolí, dohoda na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)
mít poznatky z nejrůznějších oblastí života a poznání v rozsahu podle toho, s čím se v praxi setkává, co kolem sebe vidí, co prožívá, co mu bylo zprostředkováno či vysvětleno (např. poznatky o přírodě živé i neživé, o přírodních jevech a dějích, o lidech a jejich životě, o kultuře či technice)	získat povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
vyjádřit a zhodnotit prožitky (co se líbilo a co ne, co a proč zaujalo, co bylo zajímavé, překvapivé, podnětné apod.); v kulturních místech (např. divadle, galerii, muzeu atd.) respektovat dohodnutá pravidla a nerušit ostatní při vnímání umění; všimnout si kulturních památek kolem sebe (pomník, hrad, zámek, zajímavá stavba atd.); zobrazovat objekty reálné i fantazijní různými výtvarnými výrazovými prostředky (např. kresbou, malbou, plošným a prostorovým vytvářením s využíváním různých materiálů)	zachycování skutečnosti ze svého okolí a vyjadřování svých představ pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)
uvědomovat si, co je nebezpečné; projevodit bezpečný odstup vůči cizím osobám; chovat se přiměřeně a bezpečně ve známém prostředí (např. ve školním prostředí, na hřišti, na veřejnosti, v přírodě); znát a dodržovat základní pravidla chování na chodníku a na ulici (dávat pozor při přecházení, rozumět světelné signalizaci); vědět, jak se vyhnout nebezpečí (být opatrné, obezřetné, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc, koho přivolat); bránit se projevům násilí	uvědomování si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a získání povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)
chovat se přiměřeně a bezpečně ve známém prostředí (např. ve školním prostředí, na hřišti, na veřejnosti, v přírodě), projevodit bezpečný odstup vůči cizím osobám	obezřetné chování při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě)
porozumět běžným projevům emocí a nálad (např. vnímat, že je jiné dítě smutné, zklamané nebo naopak něčím nadšené, že má radost)	porozumění běžným projevům vyjádření emocí a nálad
hodnota člověka - pochopení toho, že přestože je každý jiný, jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí a je to přirozené, tak máme všichni stejnou hodnotu	pochopení toho, že všichni lidé (dětí) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené
poznat a vyhledat slova protikladného významu (antonyma), podobného významu (synonyma), stejně znějící a slova různého významu (homonyma)	poznání a vymýšlení jednoduchých synonym, homonym a antonym

Vzdělávací nabídka	Očekávané výstupy IB
mít přiměřeně bohatou slovní zásobu, dokázat osvojená slova aktivně uplatnit v řeči, používat větší množství slovních obrátů, správně určovat a pojmenovávat věci a jevy ve svém okolí; používat jednoduchá souvětí, vyjádřit myšlenku, nápad, mínění, popsat situaci, událost, vyjádřit svoje pocity, prožitky	samostatné a smysluplné vyjadřování myšlenek, nápadů, pocitů, mínění a úsudků ve vhodně zformulovaných větách
rozkládat slova na slabiky; vyčlenit hlásku na počátku a na konci slova; rozlišit krátké a dlouhé samohlásky	sluchové rozlišení začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech
napodobit některá písmena - svého jména, číslice - 1 až 5	poznání některých písmen a číslic, popř. slov
sledovat a zachytit hlavní myšlenku příběhu, vyslechnutý příběh převyprávět samostatně, věcně správně, popř. dokázat odhadnout, jak by mohl příběh pokračovat; předat vzkaz	porozumění slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)
projevovat zájem o nové věci, dotazovat se při nepochopení, zkoušet, experimentovat	vnímání toho, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení
zapamatovat si krátké říkanky, rozpočítadla, jednoduché básničky, písničky a reprodukovat je, přijmout jednoduchou dramatickou úlohu	naučení se z paměti krátkým textům, úmyslně si zapamatovat a vybavit si je

sluchem rozlišit slova, slabiky, počáteční slabiky a hlásky ve slovech; rozlišit tvary předmětů, základní geometrické tvary, základní barvy (červená, modrá, žlutá), barvy složené (oranžová, zelená, fialová), další barevné kvality (odstíny aj.) a vlastnosti objektů např. lesk, hladkost a jiné specifické znaky, rozpoznat odlišnosti v detailech (např. vyhledat a doplnit chybějící část v obrázku, jednotlivé části složit v celek, nalézt cestu v jednoduchém labyrintu, složit puzzle, hrát pexeso, domino, lotu); odhalit podstatné a nepodstatné znaky, charakteristické znaky předmětů, osob, zvířat; rozlišit známé chutě a vůně i zápachy (např. slané, sladké, kyselé, hořké, vůni koření, různých pochutin); rozlišit hmatem vlastnosti předmětu (např. strukturu povrchu), určit tvar, materiál, počet, velikost	vědomé využívání všech smyslů, záměrné pozorování, postřeh, všímání si (nového, změněného, chybějícího)
verbalizovat myšlenkové pochody, přemýšlet nahlas, popsat, jak problém či situaci řešit (např. jak staví stavbu, skládá puzzle)	přemýšlení a vedení jednoduchých úvah a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit
vymýšlet nová řešení nebo alternativní k běžným (např. jak by to šlo jinak, co by se stalo, kdyby) a verbalizovat je	nalézání nových řešení nebo alternativních k běžným

Vzdělávací nabídka	Očekávané výstupy IB
rozlišovat vpravo – vlevo na vlastním těle, v prostoru s oporou o nějaký předmět; rozlišovat a používat základní prostorové pojmy (např. dole, nahoře, uprostřed, před, za, pod, nad, uvnitř, vně, u, vedle, mezi, nízko, vysoko, na konci, na kraji, vpředu, vzadu, blízko, daleko, dopředu, dozadu, nahoru, dolů) a těchto pojmů běžně užívat; rozlišovat vzájemnou polohu dvou objektů; orientovat se v řadě (např. první, poslední, uprostřed; orientovat se v prostoru podle slovních pokynů; orientovat se v časových údajích v rámci dne (např. dopoledne, poledne, odpoledne); rozlišovat základní časové údaje, uvědomit si plynutí v čase (např. noc, den, ráno, večer, dnes, zítra, včera, dny v týdnu); rozlišovat roční období (jaro, léto, podzim, zima) i jejich typické znaky	pochopení prostorových pojmů (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementárních časových pojmů (ted', dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientace v prostoru i v rovině, částečná orientace v čase
přirozeně projevoval radost z poznání a zvládnutého (radovat se, že umí píseň, básničku, ukazuje obrázek, předvádí taneček, výrobek); umět to, co prožívá, vyjádřit slovně, výtvarně pohybově, mimikou (zážitky jednotlivé či v časové posloupnosti jako výtvarné vyprávění, komentovat obrázky apod., pomocí hudby, hudebně pohybovou a dramatickou improvizací atd.	těšení se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním
rozhodovat sám o sobě (o svém chování, o svých aktivitách)	rozhodování o svých činnostech
uvědomovat si, že fungování skupiny je postaveno na pravidlech soužití, podílet se na nich a respektovat je	respektování předem vyjasněných a pochopených pravidel, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti
projevovat se citlivě k živým bytostem, přírodě i věcem, pomáhat druhým (např. kamarádům, mladším, slabším, aj.)	citlivý přístup k živým bytostem, k přírodě i k věcem

6.3.4 Letní dovádění

Název integrovaného bloku	Letní dovádění
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	V tomto tématu se budou děti - seznamovat se znaky léta, bezpečím a nebezpečím / u vody, při sportování, jízdě na kole, koloběžce /, zdokonalovat v překonávání přírodních překážek při vycházkách do přírody, zdokonalovat v pohybových dovednostech, procvičovat paměť,

	řečový projev, rozvíjet výtvarné a hudební schopnosti.
Výchovné a vzdělávací strategie: společné postupy uplatňované na úrovni integrovaného bloku, jimiž jsou cíleně utvářeny a rozvíjeny klíčové kompetence dětí	kompetence k učení: Klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje: chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí: poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo. Odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých. kompetence k řešení problémů: Problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti: postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje: spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací : hledá různé možnosti a varianty / má vlastní, originální nápady / : využívá přitom dosavadních zkušeností, fantazii a představivost. Při řešení myšlenkových i praktických problémů užívá logických, matematických postupů: pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích. komunikativní kompetence: Průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím. Ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jím učit: má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku. sociální a personální kompetence: Samostatně rozhoduje o svých činnostech: umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej. Ve skupině se dokáže prosadit, ale i podřít, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje: v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku: je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy. činnostní a občanské kompetence: Má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení: k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně, váží si práce i úsilí druhých. Chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevědomost, pohodlná a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky.
Poznámky k integrovanému bloku v rámci vzdělávacího obsahu	1/ Dítě a jeho tělo /oblast biologická/ Stimulovat a podporovat růst a neurosvalový vývoj dítěte. Podporovat fyzickou pohodu, zlepšovat tělesnou zdatnost i pohybovou a zdravotní

	kulturu, rozvíjet pohybové i manipulační dovednosti dětí, učit je sebeobslužným dovednostem a vést je ke zdravým životním návykům a postojům. 2/ Dítě a jeho psychika /oblast psychologická/ Rozvíjet duševní pohodu dítěte, psychickou zdatnost a odolnost, jeho intelekt, řeč a jazyk, poznávací procesy a funkce, jeho city i vůli, stejně tak i jeho sebepojetí a sebenahlížení, jeho kreativitu a sebevyjádření, stimulovat osvojování a rozvoj jeho vzdělávacích dovedností, povzbuzovat je v dalším rozvoji, poznávání a učení. 3/ Dítě a ten druhý / oblast interpersonální / Utvářet vztahy dítěte k jinému dítěti či dospělému, posilovat, kultivovat a obohacovat jejich vzájemnou komunikaci a zajišťovat pohodu těchto vztahů. 4/ Dítě a společnost /oblast sociálně kulturní/ Uvést dítě do společenství ostatních lidí a do pravidel soužití s ostatními, uvést je do světa materiálních i duchovních hodnot, do světa kultury a umění, pomoci dítěti osvojit si potřebné dovednosti, návyky i postoje a umožnit mu aktivně se podílet na utváření společenské pohody ve svém sociálním prostředí. 5/ Dítě a svět / oblast environmentální / Založit u dítěte elementární povědomí o okolním světě a jeho dění, o vlivu člověka na životní prostředí počínaje nejbližším okolím a konče globálními problémy celosvětového dosahu, vytvořit základy pro otevřený a odpovědný postoj dítěte / člověka / k životnímu prostředí
Vzdělávací nabídka	Očekávané výstupy IB
běhat, skákat, udržovat rovnováhu na jedné noze; vyrovnávat svalové dysbalance v běžném pohybu; otočit se čelem vzad bez ztráty rovnováhy a orientace; zvládat nižší překážky, zvládat různé druhy lezení; házet a chytat míč, užívat různé náčiní, nářadí; užívat různé pomůcky k pohybu (tříkolky, koloběžky, odrážedla)	zvládnutí základních pohybových dovedností a prostorové orientace, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házení a chytání míče, užívání různého náčiní, pohyb ve skupině dětí, pohyb na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)
znát základní zásady zdravého životního stylu (např. o pozitivních účincích pohybu a sportu, hygieny, zdravé výživy, činnosti a odpočinku, pobytu v přírodě, otužování) a o faktorech poškozujících zdraví včetně návykových látek; uvědomovat si, co je nebezpečné	rozlišení toho, co prospívá zdraví a co mu škodí; chování se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých

Vzdělávací nabídka	Očekávané výstupy IB
chovat se přiměřeně a bezpečně ve známém prostředí (např. ve školním prostředí, na hřišti, na veřejnosti, v přírodě); znát a dodržovat základní pravidla chování na chodníku a na ulici (dát pozor při přecházení, rozumět světelné signalizaci); vědět, jak se vyhnout nebezpečí (být opatrné, obezřetné, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc, koho přivolat); bránit se projevům násilí	získat povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)
zacházet šetrně s vlastními a cizími pomůckami, hračkami, s knížkami, věcmi denní potřeby	šetrné zacházení s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.
pozorně poslouchat a sledovat se zájmem uměleckou produkci (např. literární, filmovou, výtvarnou, dramatickou, hudební)	vnímání uměleckých a kulturních podnětů, pozorné poslouchání, sledování se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnocení svých zážitků (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)
vyjadřovat se zpěvem, hrou na jednoduché rytmičké či hudební nástroje, hudebně pohybovou činností	vyjadřování se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládání základních hudebních dovedností vokálních i instrumentálních (zazpívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)
umět se rozhodovat o svých činnostech (samostatně se rozhodovat, co udělat, jak se zachovat, i o tom, co neudělat, co odmítnout, čeho se neúčastnit); snažit se uplatnit své přání, obhájit svůj názor	chování a jednání na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé
chápat podstatu hry a její pravidla, dodržovat pravidla her a jiných činností, hrát spravedlivě, nepodvádět, umět i prohrávat	dodržování pravidel her a jiných činností, spravedlivé jednání, hra fair-play
všímat si nepořádku a škod, dbát o pořádek a čistotu, starat se o rostliny, zvládat drobné úklidové práce, nakládat vhodným způsobem s odpady, chápat význam třídění odpadu chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.; spoluvytvářet pohodu prostředí (cítit se spokojeně a bezpečně); být citlivý k přírodě	pomoc při péči o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.)
znát, co je škodlivé a nebezpečné (různé nástrahy a rizika ve spojení s přírodou) i neovlivnitelné – vítr, déšť, záplavy, teplo, sucho, mrazy), co může ohrožovat zdravé životní prostředí	rozlišování aktivit, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat, a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádku a škod, upozornit na ně
všímat si, co si druhý přeje či co potřebuje (např. dělit se s druhým dítětem o hračky, pomůcky, pamlsky, podělit se s jiným dítětem o činnost, počkat, vystřídat se); k mladšímu, slabšímu či postiženému dítěti se chovat citlivě a ohleduplně (neposmívat se mu, pomáhat mu, chránit ho)	vnímání si toho, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.)

Vzdělávací nabídka	Očekávané výstupy IB
bránit se projevům násilí jiného dítěte (nenechat si ubližovat, nenechat se šidit, bránit se posmívání, ohradit se proti tomu)	obrana vůči projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.
obhajovat svoje potřeby, svůj postoj či přání, přijímat také názor druhého, dohodnout se na kompromisním řešení	uvědomování si svých práv ve vztahu k druhému, přiznávání stejných práv druhým a jejich respektování
dodržovat pravidla konverzace a společenského kontaktu – řečovou kázeň (např. dokázat naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, dokázat zformulovat otázku, samostatně a smysluplně odpovědět na otázku, umět komentovat zážitky a aktivity, posuzovat slyšené	správně vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)
poznat a najít k sobě slova, která se rýmují, doplnit chybějící slovo rýmu	tvorba jednoduchého rýmu
sledovat očima zleva doprava a dle potřeby i zprava doleva, případně v dalších směrech, jmenovat objekty zleva doprava, vyhledat první a poslední objekt ve skupině, vést čáru zleva doprava, shora dolů	sledování očima zleva doprava
jednoduchý popis skutečné situace, obrázku	popis situace (skutečné, podle obrázku)
dodržovat pravidla konverzace a společenského kontaktu – řečovou kázeň - např. dokázat naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, dokázat zformulovat otázku, samostatně a smysluplně odpovědět na otázku, umět komentovat zážitky a aktivity, posuzovat slyšené	správné formulování otázky, odpovědi, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat
přirozeně projevovat radost z poznání a zvládnutého (radovat se, že umí píseň, básničku, ukazuje obrázek, předvádí taneček, výrobek	prožívání radosti ze zvládnutého a poznání
odhadnout, na co stačí, uvědomovat si, co mu nejde, co je pro ně obtížné, svou samostatnost, své rozhodování, postoje	uvědomování si své samostatnosti, zaujímání vlastních názorů a postojů a jejich vyjádření
odložit splnění osobních přání na pozdější dobu; odhadnout, na co stačí, uvědomovat si, co neumí a co se chce naučit (vyhledávat příležitosti, umět požádat o pomoc)	vyvinutí volního úsilí, soustředění se na činnost a její dokončení
spolupracovat při hrách a aktivitách nejrůznějšího zaměření, být ostatním partnerem, zorganizovat jednoduchou hru	organizace hry

6.3.5. DOPLŇUJÍCÍ PROGRAMY A AKTIVITY

Angličtina pro nejmenší - Prvotní seznamování dětí s cizím jazykem, jeho zvukovou stránkou a základními pojmy, které jsou dětem blízké. Během celého školního roku je angličtina pro nejmenší na naší škole průběžně prováděna učitelkami školy - prvky anglického jazyka jsou zařazovány do jednotlivých činností v průběhu celého dne(barvy, počítání, zvířátka, rodina apod.)

Školní preventivní program sociálně patologických jevů u dětí – je v něm rozepsána prevence sociálně patologických jevů u dětí na úrovni mateřských škol.

Program environmentálního vzdělávání – V průběhu celého roku se děti budou v rámci environmentálního vzdělávání seznamovat s přírodou a zkoumat přírodní jevy a zákonitosti. Akce pro děti budou zaměřeny na ochranu životního prostředí.

Jaro- mladší i starší děti

Vytvářet u dětí poznatky o tom, že rostliny ke svému růstu potřebují vodu a pravidelné ošetřování.

Seznamovat s jarními květinami, keři.

Rozdíl mezi listnatými a jehličnatými stromy.

Pozorovat rybník, potok.

Koloběh vody v přírodě – nutnost ochrany vody před znečištěním.

Jarní úklid na zahradě - co do přírody nepatří.

Pozorovat a určovat hmyz.

Kde zvířata bydlí? / přirozené biotopy – v zemi, na zemi, ve vodě, v keřích, na stromech /

Probudit stromy na školní zahradě.

1. duben „Den ptactva“ – ptačí festival.

22. dubna „Den Země“.

Léto - mladší i starší děti

Seznámit se s problematikou ozónu a ozónové díry /co způsobí úbytek ozónu, ochrana před slunečním zářením/.

Pozorovat počasí, mraky, správně pojmenovat přírodní jevy /bouřka, blesk, hrom, duha.../.

Upozornit na nebezpečí ohně.

Vlastnosti vody, písku, kamene.

Pozorovat stromy, keře, rostliny.

Jaká zvířata kde žijí? /polární kruh, mírné tropické pásmo, poště, oceány/.

Podzim – mladší i starší děti

Pozorovat po určitou dobu nějaký strom nebo keř.

Pozorovat přírodu, vnímat její krásu, učit se ji chránit.

Upozorňovat na různé druhy stromů a keřů, všimnout si rozdílů v listech a plodech, poznávat plody některých stromů a keřů.

Určovat stromy listnaté a jehličnaté.

Sbírat rostliny, přírodniny na sušení.

Uspávat stromy na školní zahradě.
Seznámit se s koloběhem vody v přírodě.
Jak se příroda připravuje na zimu?
Pozorovat tažné ptáky.
Třídít odpad, využít jej při výrobě ve Vv, zájmových činnostech.

Zima - mladší i starší děti

Pozorovat stromy listnaté a jehličnaté – rozdíl.
Péče o ptáky a zvířata v zimě.
Seznámit se se základními podmínkami, které potřebují rostliny k růstu – připravovat jednoduché pokusy /rychlení větévek, klíčení semen /.
Pozorovat počasí a změny v přírodě.
Vlastnosti vody, sněhu, ledu, mrazu.
Pozorovat sněhové vločky, pokusy se sněhem a ledem.
Pozorovat stopy ve sněhu.
Zimní olympiáda.

7. EVALUAČNÍ SYSTÉM

Tento systém je důležitou etapou ve výchovně vzdělávacím procesu, vyhodnocování předcházejícího plánování. Vede ke zkvalitňování pedagogické práce. Je realizován na úrovni školy, třídy a dítěte.

Škola používá následující prostředky autoevaluace:

- analýza školní dokumentace,
 - hospitace vedením (ředitel, zástupce ředitele, zástupce předmětové komise apod.)
 - sebehodnocení pracovníků, dětí
 - vzájemné předávání vědomostí, nových forem a metod práce, vzájemná hospitace učitelů
3. SWOT analýza – silné stránky, slabé stránky, příležitosti, hrozby
 4. Rozhovor – s pedagogy, se správními zaměstnanci, s dětmi, s rodiči – provádí ředitel školy
 5. Dotazník – rozvážné a správně formulované otázky pro dotazované – rodiče, učitele, správní zaměstnance
 6. Portfolio prací dětí
 7. Zpětná vazba absolventů mateřské školy – jejich míra uplatnění při práci v ZŠ
 8. Zpětná vazba od zřizovatele

7.1. Na úrovni školy

Zpracovává ředitelka mateřské školy spolu s vedoucími pracovníky. Struktura vlastního hodnocení školy.

1. Naplňování cílů RVP PV, ŠVP
2. Kvalita podmínek vzdělávání
3. Způsob zpracování a realizace obsahu vzdělávání
4. Práce pedagogů včetně reflexe
5. Výsledky vzdělávání

Evaluační plán školy a časový plán			
Oblast autoevaluace (co budeme sledovat)	Prostředky (metody, techniky)	Časový plán	Odpovědnost učitelů (kdo vyhodnocuje)
1. Naplňování cílů ŠVP			
Jak se plní cíle, které si škola stanovila pro školní rok. Soulad s RVP PV	Plánování Akce školy Sběr materiálů Hodnocení učitelů	průběžně	PP+ŘMŠ
2. Podmínky vzdělávání			
Vytváření optimálních podmínek ke vzdělávání. Stanovení prioritní oblasti pro školní rok. Kritériem je úroveň vybavení pro kvalitní vyučování	Dotazník rodiče	průběžně, dle potřeby	rodiče
Dotazník pro PP	1 x ročně	PP	
Schůzky - konzultace	1 x ročně	PP+ rodiče	
Rozbor, schůzky tříd, sběr materiálů, foto	1 x ročně	PP + rodiče	
2. Průběh vzdělávání			
Naplňování obsahu IB Metody práce s ohledem na potřeby dětí	Plánování, rozbor, foto sebereflexe Hospitace	po skončení IB 2 x ročně	PP – zápis ŘMŠ – hospitace PP – hospitace vzájemné
4. Spolupráce s rodiči a vliv dalších osob na vzdělávání			
Zkvalitňování spolupráce s rodiči, spokojenost rodičů, důvěra	Rozhovor Schůzky s rodiči Dotazník Akce Stránky školy	po celý rok	ŘMŠ + PP
5. Výsledky vzdělávání			
Sledování pokroků dítěte vzhledem ke kompetencím, Aktivita školy	Pozorování Portfolio Dotazník Foto Rozhovor Pedagogické rady	na úrovni třídy	PP Portfolio
6. Personální oblast			
Efektivita organizace školy kvalita pedagogické práce DVPP formy práce	Dotazníky Hospitace Kontrolní činnost Plán a Porady	průběžně plán hospitací dotazník 1 x ročně	ŘMŠ + PP
7. Ekonomická oblast a její vliv na vzdělávání			
Hospodaření školy, vyrovnaný rozpočet, kvalita dokumentace	Plán nákladů a výnosů Rozbory hospodaření Pedagogické rady Porady	čtvrtletně průběžně	ŘMŠ + účetní školy kontrolní orgány

Použité zkratky: RVP PV – Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání, PP – pedagogický pracovník, ŘMŠ – ředitel mateřské školy, IB – integrovaný blok

7.2. Na úrovni tříd

Evaluaci zpracovávají paní učitelky dané třídy. Zaměřují se na vyhodnocování TVP programu vzhledem k požadavkům ŠVP. Vyhodnocování TVP jednotlivých tříd je vedeno 2x ročně. Hodnotí se integrované bloky v rámci TVP.

Vedení pedagogické diagnostiky je důležitou součástí vyhodnocování. Pedagogická diagnostika je vedena průběžně, minimální záznam 3x za rok (vstupní, průběžná a výstupní diagnostika - doporučená – i v průběhu vzdělávání).

Sledujeme:

- vztah učitele k dané třídě – kolektivu
- vztah učitele k dítěti - sebehodnocení učitele
- vztah k rodičům – dotazníky
- vztah k ředitelce – na úrovni celé MŠ, závěry
- vztah k zaměstnancům a provozu MŠ – tým i jednotlivě

7.3. Na úrovni dítěte

Zpracovávají ji paní učitelky, které mají děti ve výchovně vzdělávacím procesu. Pedagogická diagnostika je nedílnou součástí vyhodnocování. Pedagog využívá metody pozorování, rozhovor, rodinná anamnéza – kazuistika dítěte. Záznamové listy diagnostiky jsou součástí portfolia, stejně tak zprávy a doporučení poradenských zařízení.

Nedílnou součástí vyhodnocování je spolupráce s rodiči.

7.4. Spolupráce s rodiči a se zřizovatelem

- schůzky s rodiči – seznámení s ŠVP, TVP, vnitřní organizace MŠ, školní řád, plán akcí na daný rok
- veřejné vystoupení dětí
- školní výlet, akce pro rodiče a děti
- odborně tematická a komunitní setkávání

Spolupráce se zřizovatelem

- pravidelné informace o záměrech školy (opravy, rekonstrukce)
- požadavky ke stanovení rozpočtu
- průběžné projednávání provozních záležitostí
- projednání uzavření MŠ
- kulturní programy na akcích obce

PŘÍLOHY

Příloha číslo 1

Desatero pro rodiče dětí předškolního věku

Příloha číslo 2

Program pro děti do tří let věku

Příloha č. 3

Podmínky bezpečnosti a ochrany zdraví

Příloha č. 4

Ochrana před sociálně patologickými jevy a před projevy diskriminace, nepřátelství nebo násilí

Desatero pro rodiče dětí předškolního věku

V rámci příprav materiálu Konkretizované očekávané výstupy RVP PV vzešel, na základě četných dotazů rodičů, také návrh materiálu popisující základní požadavky pro děti předškolního věku, který by mohli využít rodiče.

Vstup do první třídy základní školy představuje pro dítě velkou životní změnu. Mění se role dítěte, prostředí, dospělí i vrstevníci, denní program, náplň činnosti, nároky i požadavky. Aby dítě mohlo zvládnout tuto náročnou situaci bez vážnějších problémů, mělo by být nejen dostatečně vývojově a sociálně zralé, ale také dobře připravené.

Materiál nabízí rodičům dětí předškolního věku základní informace toho, co by mělo jejich dítě zvládnout před vstupem do základní školy. Jsou zde zachyceny jak výchovné, tak vzdělávací předpoklady. Je třeba mít ale na zřeteli, že zrání dítěte je nerovnoměrné, že každé dítě nemusí všech parametrů dosáhnout, ale může se k nim přiblížit.

Přehled základních dovedností propojuje a sjednocuje cíle rodiny a školy. Proto je velmi důležitá spolupráce rodiny a školy, která se podílí na vzdělávání dítěte.

1. Dítě by mělo být dostatečně fyzicky a pohybově vyspělé, vědomě ovládat své tělo, být samostatné v sebeobsluze

Dítě splňuje tento požadavek, jestliže:

- pohybuje se koordinovaně, je přiměřeně obratné a zdatné (např. hází a chytá míč, udrží rovnováhu na jedné noze, běhá, skáče, v běžném prostředí se pohybuje bezpečně)
- svlékne se, oblékne i obuje (zapne a rozepne zip i malé knoflíky, zaváže si tkaničky, oblékne si čepici, rukavice)
- je samostatné při jídle (používá správně příbor, nalije si nápoj, stoluje čistě, požívá ubrousek)
- zvládá samostatně osobní hygienu (používá kapesník, umí se vysmrkat, umyje a osuší si ruce, použije toaletní papír, použije splachovací zařízení, uklidí po sobě)
- zvládá drobné úklidové práce (posbírá a uklidí předměty a pomůcky na určené místo, připraví další pomůcky, srovná hračky)
- postará se o své věci (udržuje v nich pořádek)

2. Dítě by mělo být relativně citově samostatné a schopné kontrolovat a řídit své chování

Dítě splňuje tento požadavek, jestliže:

- zvládá odloučení od rodičů
- vystupuje samostatně, má svůj názor, vyjadřuje souhlas i nesouhlas
- projevuje se jako emočně stálé, bez výrazných výkyvů v náladách
- ovládá se a kontroluje (reaguje přiměřeně na drobný neúspěch, dovede odložit přání na pozdější dobu, dovede se přizpůsobit konkrétní činnosti či situaci)
- je si vědomé zodpovědnosti za své chování
- dodržuje dohodnutá pravidla

3. Dítě by mělo zvládat přiměřené jazykové, řečové a komunikativní dovednosti

Dítě splňuje tento požadavek, jestliže:

- vyslovuje správně všechny hlásky (i sykavky, rotacismy, měkčení)
- mluví ve větách, dovede vyprávět příběh, popsat situaci apod.
- mluví většinou gramaticky správně (tj. užívá správně rodu, čísla, času, tvarů, slov, předložek aj.)
- rozumí většině slov a výrazů běžně užívaných v jeho prostředí
- má přiměřenou slovní zásobu, umí pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
- přirozeně a srozumitelně hovoří s dětmi i dospělými, vede rozhovor, a respektuje jeho pravidla
- pokouší se napsat hůlkovým písmem své jméno (označí si výkres značkou nebo písmenem)
- používá přirozeně neverbální komunikaci (gesta, mimiku, řeč těla, aj.)
- spolupracuje ve skupině

4. Dítě by mělo zvládat koordinaci ruky a oka, jemnou motoriku, pravolevou orientaci

Dítě splňuje tento požadavek, jestliže:

- je zručné při zacházení s předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami a nástroji (pracuje se stavebnicemi, modeluje, stříhá, kreslí, maluje, skládá papír, vytrhává, nalepuje, správně otáčí listy v knize apod.)
- zvládá činnosti s drobnějšími předměty (korálky, drobné stavební prvky apod.)
- tužku drží správně, tj. dvěma prsty třetí podložený, s uvolněným zápěstím
- vede stopu tužky, tahy jsou při kreslení plynulé, (obkresluje, vybarvuje, v kresbě přibývají detaily i vyjádření pohybu)
- umí napodobit základní geometrické obrazce (čtverec, kruh, trojúhelník, obdélník), různé tvary, (popř. písmena)
- rozlišuje pravou a levou stranu, pravou i levou ruku (může chybovat)
- řadí zpravidla prvky zleva doprava
- používá pravou či levou ruku při kreslení či v jiných činnostech, kde se preference ruky uplatňuje (je zpravidla zřejmé, zda je dítě pravák či levák)

5. Dítě by mělo být schopné rozlišovat zrakové a sluchové vjemy

Dítě splňuje tento požadavek, jestliže:

- rozlišuje a porovnává podstatné znaky a vlastnosti předmětů (barvy, velikost, tvary, materiál, figuru a pozadí), nachází jejich společné a rozdílné znaky
- složí slovo z několika slyšených slabik a obrázek z několika tvarů
- rozlišuje zvuky (běžných předmětů a akustických situací i zvuky jednoduchých hudebních nástrojů)
- rozpozná rozdíly mezi hláskami (měkké a tvrdé, krátké a dlouhé)
- sluchově rozloží slovo na slabiky (vytleskává slabiky ve slově)
- najde rozdíly na dvou obrazech, doplní detaily

- rozlišuje jednoduché obrazné symboly a značky i jednoduché symboly a znaky s abstraktní podobou (písmena, číslice, základní dopravní značky, piktogramy)
- postřehne změny ve svém okolí, na obrázku (co je nového, co chybí)
- reaguje správně na světelné a akustické signály

6. Dítě by mělo zvládat jednoduché logické a myšlenkové operace a orientovat se v elementárních matematických pojmech

Dítě splňuje tento požadavek, jestliže:

- má představu o čísle (ukazuje na prstech či předmětech počet, počítá na prstech, umí počítat po jedné, chápe, že číslovka vyjadřuje počet)
- orientuje se v elementárních počtech (vyjmenuje číselnou řadu a spočítá počet prvků minimálně v rozsahu do pěti (deseti))
- porovnává počet dvou málopočetných souborů, tj. v rozsahu do pěti prvků (pozná rozdíl a určí o kolik je jeden větší či menší)
- rozpozná základní geometrické tvary (kruh, čtverec, trojúhelník atd.)
- rozlišuje a porovnává vlastnosti předmětů
- třídí, seskupuje a přiřazuje předměty dle daného kritéria (korálky do skupin podle barvy, tvaru, velikosti)
- přemýšlí, vede jednoduché úvahy, komentuje, co dělá („přemýšlí nahlas“)
- chápe jednoduché vztahy a souvislosti, řeší jednoduché problémy a situace, slovní příklady, úlohy, hádanky, rébusy, labyrinty
- rozumí časoprostorovým pojmům (např. nad, pod, dole, nahoře, uvnitř a vně, dříve, později, včera, dnes), pojmům označujícím velikost, hmotnost (např. dlouhý, krátký, malý, velký, těžký, lehký)

7. Dítě by mělo mít dostatečně rozvinutou záměrnou pozornost a schopnost záměrně si zapamatovat a vědomě se učit

Dítě splňuje tento požadavek, jestliže:

- soustředí pozornost na činnosti po určitou dobu (cca 10-15 min.)
- „nechá“ se získat pro záměrné učení (dokáže se soustředit i na ty činnosti, které nejsou pro něj aktuálně zajímavé)
- záměrně si zapamatuje, co prožilo, vidělo, slyšelo, je schopno si toto po přiměřené době vybavit a reprodukovat, částečně i zhodnotit
- pamatuje si říkadla, básničky, písničky
- přijme úkol či povinnost, zadaným činnostem se věnuje soustředěně, neodbíhá k jiným, dokáže vyvinout úsilí a dokončit je
- postupuje podle pokynů
- pracuje samostatně

8. Dítě by mělo být přiměřeně sociálně samostatné a zároveň sociálně vnímavé, schopné soužití s vrstevníky ve skupině

Dítě splňuje tento požadavek, jestliže:

- uplatňuje základní společenská pravidla (zdraví, umí požádat, poděkovat, omluvit se)
- navazuje kontakty s dítětem i dospělými, komunikuje s nimi zpravidla bez problémů, s dětmi, ke kterým pociťuje náklonnost, se kamarádí
- nebojí se odloučit na určitou dobu od svých blízkých
- je ve hře partnerem (vyhledává partnera pro hru, v zájmu hry se domlouvá, rozděluje a mění si role)
- zapojí se do práce ve skupině, při společných činnostech spolupracuje, přizpůsobuje se názorům a rozhodnutí skupiny
- vyjednává a dohodne se, vyslovuje a obhajuje svůj názor
- ve skupině (v rodině) dodržuje daná a pochopená pravidla, pokud jsou dány pokyny, je srozuměno se jimi řídit

- k ostatním dětem se chová přátelsky, citlivě a ohleduplně (dělí se o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělí si úlohy, všímá si, co si druhý přeje)
- je schopno brát ohled na druhé (dokáže se dohodnout, počkat, vystřídat se, pomoci mladším)

9. Dítě by mělo vnímat kulturní podněty a projevovat tvořivost

Dítě splňuje tento požadavek, jestliže:

- pozorně poslouchá či sleduje se zájmem literární, filmové, dramatické či hudební představení
- zaujme je výstava obrázků, loutek, fotografií, návštěva zoologické či botanické zahrady, statku, farmy apod.
- je schopno se zúčastnit dětských kulturních programů, zábavných akcí, slavností, sportovních akcí
- svoje zážitky komentuje, vypráví, co vidělo, slyšelo, dokáže říci, co bylo zajímavé, co jej zaujalo, co bylo správné, co ne
- zajímá se o knihy, zná mnoho pohádek a příběhů, má své oblíbené hrdiny
- zná celou řadu písní, básní a říkadel
- zpívá jednoduché písně, rozlišuje a dodržuje rytmus (např. vytleskat, na bubínku)
- vytváří, modeluje, kreslí, maluje, stříhá, lepí, vytrhává, sestavuje, vyrábí
- hraje tvořivé a námětové hry (např. na školu, na rodinu, na cestování, na lékaře), dokáže hrát krátkou divadelní roli

10. Dítě by se mělo orientovat ve svém prostředí, v okolním světě i v praktickém životě

Dítě splňuje tento požadavek, jestliže:

- vyzná se ve svém prostředí (doma, ve škole), spolehlivě se orientuje v blízkém okolí (ví, kde bydlí, kam chodí do školky, kde jsou obchody, hřiště, kam se obrátit když je v nouzi apod.)
- zvládá běžné praktické činnosti a situace, s nimiž se pravidelně setkává (např. dovede vyřídit drobný vzkaz, nakoupit a zaplatit v obchodě, říci si o to, co potřebuje, ptá se na to, čemu nerozumí, umí telefonovat, dbá o pořádek a čistotu, samostatně se obslouží, zvládá drobné úklidové práce, je schopno se starat o rostliny či drobná domácí zvířata).

- ví, jak se má chovat (např. doma, v mateřské škole, na veřejnosti, u lékaře, v divadle, v obchodě, na chodníku, na ulici, při setkání s cizími a neznámými lidmi) a snaží se to dodržovat
- má poznatky ze světa přírody živé i neživé, lidí, kultury, techniky v rozsahu jeho praktických zkušeností (např. orientuje se v tělesném schématu, umí pojmenovat jeho části i některé orgány, rozlišuje pohlaví, ví, kdo jsou členové rodiny a čím se zabývají, rozlišuje různá povolání, pomůcky, nástroje, ví, k čemu jsou peníze, zná jména některých rostlin, stromů, zvířat a dalších živých tvorů, orientuje se v dopravních prostředcích, zná některé technické přístroje), rozumí běžným okolnostem, dějům, jevům, situacím, s nimiž se bezprostředně setkává (např. počasí a jeho změny, proměny ročních období, látky a jejich vlastnosti, cestování, životní prostředí a jeho ochrana, nakládání s odpady)
- přiměřeným způsobem se zapojuje do péče o potřebné
- má poznatky o širším prostředí, např. o naší zemi (města, hory, řeky, jazyk, kultura), o existenci jiných zemí a národů, má nahodilé a útržkovité poznatky o rozmanitosti světa jeho řádu (o světadílech, planetě Zemi, vesmíru)
- chová se přiměřeně a bezpečně ve školním i domácím prostředí i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře), uvědomuje si možná nebezpečí (odhadne nebezpečnou situaci, je opatrné, neriskuje), zná a zpravidla dodržuje základní pravidla chování na ulici (dává pozor při přecházení, rozumí světelné signalizaci)
- zná faktory poškozující zdraví (kouření)
- uvědomuje si rizikové a nevhodné projevy chování, např. šikana, násilí

Program pro děti do tří let věku (příloha ŠVP)

Motto: Zítra dokáže víc než dnes.

Charakteristika batolecího období

Ve dvou letech dítě dobře běhá. To znamená, že se bez obtíží rozběhne, samo se zastaví (a neupadne), obrátí se a běží zpět. Do schodů chodí nahoru i dolů jen s malým přidržením. Míč dovede hodit i kopnout, z kostek staví komín, věž a novinkou je, že kostky i jiné věci řadí za sebou a dělá vlak. Tím nám dává na vědomí, že ve své představivosti ovládá už směr vertikální i horizontální. Čili svislý a vodorovný. S tužkou s vervou nejen čmárá, ale dovede dělat krouživé pohyby, dovede napodobit svislé čáry, ale vodorovné čáry jsou ještě mnohem těžší úkol. Čtení začíná prohlížením obrázků a obracením stránek v knížce. Dítě již má své oblíbené obrázky, stránky obrací jednu po druhé a už dopředu ví, co se v jeho oblíbené knížce na které stránce objeví.

Z velké části se již nají samo, lžičku umí držet pevně, ale budeme ještě dlouho dokrmovat. To proto, že nezralý nervový systém je rychle vyčerpáván jedním druhem činností, takže mnohdy je dítě unaveno-ne tak tělesně, jako psychicky.

Pije ze skleničky nebo z hrnečku a už se tolik nepobryndá.

Dovede si natáhnout čepičku na hlavu, ponožky na nohy – dovede si ale většinou natáhnout i kalhotky, což je úctyhodný výkon vyžadující vyspělé pohybové souhry.

Dítě ve dvou letech již nevyžaduje tolik přímé péče jako před rokem, zato nároky na hlídání stále stoupají. Je to přirozený důsledek této rychle nabyté, ale v podstatě velmi nezralé samostatnosti.

Dítě začíná mluvit v jednoduchých větách o dvou, třech, čtyřech slovech. Začíná si říkat vlastním jménem a toto odpovídá nově se utvářejícímu vědomí vlastní osoby, čili vědomí identity. **Potřeba pozitivní identity** je jednou ze základních psychických potřeb, které musí být uspokojovány v náležité míře a ve vhodné době (což je náš případ), má-li se lidská osobnost vyvíjet zdravě. Je-li tomu tak, pak člověk s větší pravděpodobností bude sám sebe přijímat jako hodnotnou lidskou bytost – a co víc, bude tak i přijímat druhé lidi, což mu pomůže k uspokojivému společenskému zařazení. Identita je celoživotní záležitost, a tak její základy, které se teď kladou, by měly být zdravé a pevné. Velice na nich záleží, neboť z nich bude nadále vyrůstat stavba celé osobnosti dítěte.

Sociální zájem a sociální hra

S vědomím vlastního „Já“ souvisí však ještě něco jiného. Dítě si začíná uvědomovat i to, jaký mají lidé vztah k němu a bystře pozoruje jejich jednání. Probouzí se sociální zájem. Oblíbenými hračkami se stávají panenky, medvídci, pejskové. Zájem dítěte přitahují tím, že mu představují něco lidského. Do nich promítá své znalosti a zkušenosti z lidského světa a svá citová hnutí a ve své hře nám mohou nastavovat zrcadlo. Pro dítě je a ještě dlouho bude hračka živou věcí. Poněvadž ji má dítě ve své blízkosti a protože se dá ovládat a neprotestuje, stává se často dítěti milým společníkem. Má k ní citový vztah. A poněvadž citový vztah dává člověku pocit bezpečí a jistoty, může taková hračka sehrát v životě dítěte důležitou roli. Může mu pomoci usnadnit i přechod z rodiny do neznámého prostředí.

Paralelní hra

Dítě začíná mít zájem o druhé děti. Sice stále ještě nesnáší, aby se mu pletly do jeho vlastní hry a braly mu hračky, ale jejich společnost zpravidla vyhledává. Vývoj postoupil od hry izolované (dítě si hraje samo) ke hře tzv. "paralelní", což znamená, že si děti hrají vedle sebe, jedno napodobí druhé, dělají třeba stejnou věc, ale ke spolupráci ještě nedorostly.

Ve všech oblastech vývoje se dvouleté děti už chovají s větší jistotou než dříve. Také jejich osobnost se ve vnějších jejich projevech zračí už docela zřetelně. Ale bude to ještě dosti dlouho trvat, než nabudou jistoty úplně. Ještě si např. nedovedou vyžádat pomoc při nějaké těžkosti, nebo díle. Když mu něco nejde, tak batole ještě křičí, pláče, nebo se vzteká.

(Zdeněk Matějček, Prvních šest let ve vývoji a ve výchově dítěte)

Dvouleté dítě ve vzdělávacím prostředí

Ráno po příchodu dítěte do mateřské školy projde dítě ranním filtrem. Učitelka zjišťuje od rodičů tyto informace: zda dítě klidně spalo, nestěžovalo si na bolesti (bříška, krku, ucha, zubů), jakou mělo chuť k jídlu, zda mělo stolicí – jakou, zda nemá vyrážku, otoky. Dítě se mnohdy v tomto věku neumí samo vyjádřit.

V zájmu dosažení harmonického rozvoje tělesných i duševních schopností je nutné každé dítě dobře znát. Nelze působit na všechny děti stejně, liší se jednak věkovými, ale i individuálními zvláštnostmi. Znalost vývoje dítěte je pro učitelku nezbytná. Dítě se vyvíjí jednak zráním vrozených dispozic, jednak působením vnějšího prostředí. Výchova a vzdělávání dětí v batolecím věku se tedy musí maximálně přizpůsobit vývojovým fyziologickým, kognitivním, sociálním a emocionálním potřebám tak, aby byla vývojová specifika v plné míře respektována. Každému dítěti je třeba poskytnout pomoc a podporu v takovém rozsahu, který individuálně potřebuje a v kvalitě, jež mu vyhovuje. Proto je nutné, aby vzdělávací působení vycházelo z pedagogické analýzy – z pozorování a uvědomění si individuálních potřeb dítěte, ze znalosti jeho aktuálního rozvojového stavu i konkrétní životní a sociální situace a pravidelného sledování jeho rozvojových a vzdělávacích pokroků.

Jen tak je možné zajistit, aby výchovné a vzdělávací aktivity probíhaly v rozsahu potřeb jednotlivých dětí, aby každé dítě bylo citlivě podněcováno, pozitivně motivováno a vhodně stimulováno

Na základě zkušeností nabízíme program pro děti mezi 2. a 3. rokem, který je postaven na:

- chápajícím a láskyplným přístupem dospělých k dětem
- prostředí přizpůsobeném dvouletým dětem – bezpečné, strukturované
- pro jasnou orientaci a vhodné k učení základních návyků – pořádku a řádu, sebeobsluhy a v neposlední řadě možnost zkušenosti z pokusů, omylů a chyb
- místočko ve třídě pro dvouleté děti – bezpečně vymezené, přesto součástí celku
- část programu společnou s dětmi staršími – obohacující pro mladší i starší děti
- program hraní, vzdělávání a podpory rozvoje dvouletých dětí výtvarné, hudební, tělesné činnosti uzpůsobené dětem mladším tří let
- pomůcky, hračky a materiál pro dvouleté děti
- podmínky pro sebeobsluhu dvouletých dětí – přístup k dětským záchodům a umyvadlům, vše důležité ve výšce a velikosti pro malé děti (dbát na toto při budoucích rekonstrukcích), podpora samostatnosti a rozhodování
- odpočinkový koutek v pokojíčku ve třídách
-

Příloha ŠVP – péče o děti do tří let

Vycházíme z toho, že se dítě nejlépe učí nápodobou a na základě tzv. dovednostního tréninku (časté opakování určité činnosti tak dlouho, až si ji dítě podvědomě osvojí).

Dětem předáváme elementární dovednosti a rozvíjíme ho po všech stránkách, učíme ho základním sociálním a hygienickým návykům. Využíváme dětské přirozené zvědavosti k získávání nových poznatků ve formě her, písniček, knížek atd.

Cílem je rovněž prostřednictvím hry a zábavy docílit vytvoření zcela přirozeného prostředí, ve kterém se dítě bude cítit dobře a bude tak moci rozvíjet svou jedinečnou osobnost.

Důraz je kladen i na dostatek pohybu, což umožňuje vhodné, vstřícné, podnětné a obsahově bohaté prostředí i okolí mateřské školy.

Délka trvání činností může trvat u mladších batolat 5 -10 minut u starších batolat 10-15min (Metodika výchovné práce v jeslích a mateřských školách, Ludmila Bělinová a kolektiv)

Důraz klademe především na hru, již se rozvíjí vnímání, pohyby, řeč, citový život i sociální vztahy.

Navržené dílčí vzdělávací cíle vybrané pedagogem

Dítě a jeho tělo

Tělesné schopnosti se rozvíjí především přirozenými pohybovými činnostmi, při nichž převládají pohyby lokomoční – chůze, běh, skok, lezení. Souvisí s utvořením základního návyku pro správné držení těla, zautomatizováním již zvládnutých pohybů (poloha a pohyb paží i nohou v různých polohách těla), prováděním dechových cviků, relaxačních cviků, procvičováním lezení, chůze, běhu, skoku, házení a cviky na obratnost a odvahu. Je důležité využívat podnětnost prostředí k rozvoji aktivity dětí, ke snaze zkoumat a objevovat.

Pro děti do 3 let jsou nepřipustné tyto cviky: kotoul vzad, skok do hloubky větší než výška dítěte od pasu k zemi, delší výdrže ve stojích a výdrže paží, přetahy a přetlaky, vzpory a visy za ruce, chůze po rukou, široké stoje rozkročné (provazy), doskoky na tvrdou podložku.

Chůze:

- zdokonalení pravidelnosti kroku s připojením souhybných pohybů paží, chůze v rytmu udávaném bicími nástroji, říkadly apod.
- vypěstování optimální reakce na různé zvukové a zrakové podněty
- rozvoj schopnosti chůze s přenášením předmětů nebo hraček, s překračováním čáry, lana
- podpora odvahy vystupovat a sestupovat po mírně šikmé ploše
- do schodů bez držení, z nízkých překážek bez držení
- zvládá chůzi v různém tempu
- reaguje na zvukové a zrakové podněty
- přenáší předměty
- zvládá slalomovou chůzi, překračuje čáry a předměty

Běh:

- zautomatizování návyku zapojení paží a harmonického pohybu celého těla
- rozvoj schopnosti opakovaně krátkodobě běžet (10-15 sekund), běžet od mety k metě, běžet na smluvený signál, popř. běžet při hrách s jednoduchými pravidly
- vytvořit správnou reakci na změnu tempa, popř. střídat běh, dřep, sed a leh

Skok:

- seskočí z výšky 20 – 30 cm
- přeskakuje z nohy na nohu
- vyskočí do výšky (s dosahováním na předměty nad hlavou)
- rozvoj dovednosti odrazit se ze stoje
- zvládnutí nácviku skoku obounož (jednonož) na místě i do dálky z místa
- zvládnutí přebíhání překážek ležících na zemi, umístěných těsně nad zemí

Lezení:

- zdokonalení dovednosti lezení „po čtyřech“ a plížení
- zdokonalení dovednosti bezpečného přelézání a podlézání překážek
- rozvoj dovednosti plížení po břišku, k cíli, mezi překážkami
- rozvoj dovednosti zdolávat dětské průlezkyně samostatně i s dopomocí, prolézá strachovým tunelem

Házení:

- rozvoj obratnosti uchopováním a manipulací s předměty různých tvarů, materiálů, hmotnosti
- zvládnutí předávání míčků z ruky do ruky, hází míčem o zem
- zvládnutí přehození papírové koule správným hodem přes zavěšené lano
- dovednost hodit předmět (různých tvarů) do koše umístěného ve výši hlavy horním obloukem, na cíl umístěný na zemi

Začátky akrobatických cvičení:

-
- vytvoření dovednosti základních postojů a poloh a jejich zdokonalení v přesnosti a plynulosti provedení
- vytvoření schopnosti orientace v prostoru
- rozvoj schopnosti stoje na jedné noze (přednožování, unožování, nízké zanožování)
- vytvoření dovednosti plynulých převalů z boku na bok, zvládá kotoul vpřed s dopomocí

Hudebně-pohybové chvílky:

- vypěstování smyslu pro rytmus v reakci na zvukové podněty (tleskání, podupy, poskoky na místě i z místa při říkadlech a písničkách, taneční improvizace na výrazně rytmickou dětskou hudbu)

Seznamování s vodou:

- nebát se vody, namočit si ruce i obličej
- posilování radosti z chůze či běhu v brouzdališti (voda do výše kolen)

Sáňkování a lyžování:

- rozvoj přirozeného pohybu v obtížnějším prostředí
- umět zacházet se saněmi, kluzáky
- podporovat touhu překonávat strach ze skluzu, z jízdy po mírném svahu

Otužování:

- rozvoj adaptačních schopností v obtížnějších přírodních podmínkách (častý pobyt venku)

Vzdělávací nabídka (co pedagog dítěti nabízí):

- činnosti vedoucí ke zdokonalování chůze (chůze v tempu udávaném bicím nástrojem, při říkadle; slalom, překračování nízkých překážek); chůze po schodech nahoru bez držení; běhu (maximální doba běhu 10-15 vteřin; běh na smluvený signál); skoků a poskoků (přeskakování: např. lana ležícího na zemi, skákání snožmo, skoky ve dřepu (žába), skoky z nohy na nohu, skákání na měkkou podložku (z výšky i z dálky); natahování se pro různé předměty; přelézání, podlézání a lezení na žebřík/žebřiny s oporou; válení sudů; kolébka (předchází kotoulu); chůze po kladině; výstup na překážku a sestup z překážky; houpání na laně (za ruce); podávání a házení lehkých předmětů (přehazování papírových koulí přes lano, předávání míčků z ruky do ruky, hody míčem o zeď/zem, házení kroužků a míčků do koše umístěného nad hlavou dítěte (trénink házení horním obloukem); posílání předmětů
- stavění složitějších a členitějších staveb z různého materiálu podle naznačovaného záměru i podle vlastní fantazie; seznamování se a hra s různým materiálem (písek, voda - přelévání, tráva, listí, dřívka, kameny, plastelína, papír – trhání, skládání, nalepování, korálky - navlékání)
- zdravotní cviky: předklon a záklon hlavy, otáčení hlavy za hračkou; v lehu na zádech přitisknout bedra a ramena k zemi, jízda na kole v lehu na zádech; napodobení ptáka, stříšky; prohýbání páteře ve vzporu klečmo (kočička); protahování paží, krčení, protřepávání; pérování v kolenou)
- zařazovat jednoduché rytmické pohyby paží, nohou, tleskání, podupy, kroky a poskoky na místě i z místa (spojení s básničkou, písničkou); taneční improvizace na dětskou hudbu; jednoduché tanečky; cval vpřed (koník); hra na dětské (popř. Orffovy) hudební nástroje; rozvíjení sluchové citlivosti na zvucích hudební i nehumánní povahy; poznávání některých hudebních nástrojů (i podle zvuku); poznávání rozdílů ve výšce a síle tónů; poznávání písniček podle melodie; zařazování hry na nástroje do příběhů, zpívat písničky malého rozsahu; spojování zpěvu s rytmickým doprovodem; zařazování říkadel a popěvek i do mimohudebních činností; hrát s dětmi jednoduché pohybové hry

Očekávané výstupy (co dítě zpravidla dokáže ve třech letech):

- chůze do schodů i ze schodů
- překonávání vzdálenosti skokem (již dříve skok na místě, z malé výšky)
- jízda na tříkolce
- stoj na jedné noze
- navlékání korálků
- napodobování vertikální, horizontální a kruhové čáry při kresbě
- jíst lžící (nepřevracet ji, nebryndat)
- převléknout se, rozepínat knoflíky
- samostatně použít toaletu, umýt si ruce
- dítě ve třech letech zná a pojmenuje viditelné části těla, projevuje samostatnost a vynalézavost v sebeobsluze, samostatně se umývá v závislosti na režimu dne.

Navržené dílčí vzdělávací cíle vybrané pedagogem

Dítě a jeho psychika

Postupně pojmenuje části těla, zná předměty denní potřeby a jejich použití, pozná jednoduchá jídla, zná své jméno, příjmení, značku, zná jména dalších dětí, orientuje se v prostředí MŠ, zná běžné dopravní prostředky, pozná běžné druhy ovoce a zeleniny, umí s pomocí uklízet hračky, třídí předměty čtyř barev (žlutá, modrá, zelená, červená), třídí předměty čtyř tvarů (kostka, kulička, stříška, válec), rozlišuje vlastnosti předmětů (krátké – dlouhé, teplé – studené, mokré – suché, čisté – špinavé), reaguje na změnu místa (sem, tam), reaguje na změnu polohy věcí, osob (polož, pověš, zahod', sedni si, vstaň, lehni si, klekni si atd.), chápe jednoduchá označení času (ráno, večer, brzy, hned, potom, rychle, pomalu atd.), rozlišuje zvuky, pozná známé předměty a činnosti na obrázku, napodobuje hru, rozumí jednoduché hovorové řeči, klade jednoduché otázky, umí odpovídat na otázky, rozumí jednoduchému ději scénky (maňáskové, loutky), vyjadřuje se jednoduchými větami, sleduje srozumitelné verše a říkadla, zapamatuje si výrazné verše a říkadla. Dokáže slovně vyjádřit své city, dokáže se krátkodobě soustředit na hru, dokončí započatou činnost, umí požádat o hračku, dělí se o hračku s kamarádem, umí poprosit, poděkovat, pozdravit. Je vhodné dítěti poskytnout jednoduchá, citově přitažlivá a názorná poučení.

Zaměřujeme se:

- rozvoj zvědavosti, všímavosti, pozorování jednoduchých znaků i nápadných vlastností předmětů
- pozorování a poznávání jednoduchých věcí, činností a jevů v různých obměnách, poznávání smyslu a návaznosti
- znát a jednoduše označit dění v různých prostředích (přírodní, kulturní, demografické,...)
- rozlišování nápadnějších vlastností vnímaných předmětů, třídění dle velikostí i barev (žlutá, modrá, zelená, červená), dle tvaru (kostka, kulička, stříška, válec), dle vlastností (krátký x dlouhý, teplý x studený,...)
- reagování na jednoduché výzvy
- chápání některých často používaných časových označení (ráno, večer, pomalu, rychle, hned, potom,...)
- rozlišování různých zvuků

- rozvoj prvků cílevědomosti, samostatnosti, rozvoj paměti
- rozvoj schopnosti rozumět jednoduché hovorové řeči a vyjadřovat se v rozmanitých situacích běžného života
- rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a plně prožívat, vyjadřovat se k nim
- vzbuzení a rozšíření citových vztahů k domovu, k MŠ, k dětem, zaměstnancům MŠ
- rozvoj snahy o samostatnou manipulaci a experimentaci s hračkami, předměty v souvislosti s posilováním soustředěnosti na určitou činnost
- vnímání pocitu osobní jistoty a sebevědomí
- respektování požadavku přiměřené opatrnosti a starosti o bezpečí své i spolužáků, rozvoj pocitu odpovědnosti

Očekávané výstupy (co dítě zpravidla dokáže ve třech letech):

- reprodukovat krátké říkanky, básničky (zapamatuje si je)
- sestavit větu (minimálně o třech slovech)
- vyprávět jednoduchý příběh, který vícekrát slyšelo
- chápe pojmy (např. slovo pes neoznačuje jednoho konkrétního psa)
- chápe, že pomocí obrázku může vyjádřit něco konkrétního
- rozlišuje v množině maximálně 4 prvků (když předmět zmizí, hledá jej)
- rozlišuje barvy
- dítě dokáže formulovat svou představu o tom, na co si bude hrát.
- mluví o sobě v první osobě
- zná své jméno, pohlaví

Navržené dílčí vzdělávací cíle vybrané pedagogem

Dítě a ten druhý

- rozvoj přirozené touhy pomáhat v běžných situacích
- zapojení se do společenských her, zapojování se do důležitých událostí v MŠ (oslavy, dárky pro rodiče,...) - minimálně
- vnímání a pozorování života kolem sebe, vnímání a pozorování prostředí, v němž žijí, pozorování starších dětí
- dodržování pravidel slušného chování, pravidel vytvořených v MŠ, usměrňování svých požadavků vůči jiným
- rozvoj dorozumívacích schopností a spolupráce s blízkými lidmi a dětmi

Vzdělávací nabídka (co pedagog dítěti nabízí):

- běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým
- vést děti k dialogu při hrách
- hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých
- četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením

Očekávané výstupy (co dítě zpravidla dokáže ve třech letech):

- půjčit druhému hračku
- dítě by mělo znát jména ostatních dětí ve třídě; spolupracovat s druhými při rozvíjení námětových staveb

Navržené dílčí vzdělávací cíle vybrané pedagogem

Dítě a společnost

- využívání nabízených možností (např. tanečků, rytmizací, zpěvu, jednoduchých dětských písniček, zhudebňování říkanek, sluchových cvičení, hra se stavebnicemi různých tvarů a velikostí, stavení kostek na sebe, práce s plastelínou, vystřihování, lepení, navlékání, vhazování a vkládání předmětů, hra na obchod, na maminku, kadeřnici, opraváře, uklízečku, lékaře, malování, kreslení, modelování, dramatizace, poslech, vyprávění pohádek, příběhů atd.) pro tvorbu společenské role v MŠ
- každodenní seznamování se a pozorování práce dospělých (důležitost této práce pro společnost)
- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních, spolupracovat, podílet se na společných činnostech, přijímat základní hodnoty v tomto společenství
- rozvoj raného dětského poznávání
- formování počátečních postojů k okolnímu prostředí
- rozvoj orientace ve známém prostředí

Vzdělávací nabídka (co pedagog dítěti nabízí):

- běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování
- navozovat radostnou náladu při přípravě svátků
- podněcovat děti k pozorování, rozvoj spontánní tvořivosti, radost z tvoření a objevování, rozvíjení smyslu pro krásno, manuální motoriky; Propojování emoční sféry s výtvarným tvořením

Očekávané výstupy (co dítě zpravidla dokáže ve třech letech):

- znát některé lidské činnosti, poznat některá povolání, např. podle výrazného oblečení (požárník, lékař, policista)

Navržené dílčí vzdělávací cíle vybrané pedagogem

Dítě a svět

- vytváření pěkného a pozitivního vztahu k místu, ve kterém dítě žije
- podporování raného dětského poznávání
- formování počátečních postojů k okolnímu prostředí
- rozvoj orientace ve známém prostředí
- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem a přírodou živou i neživou
- rozvoj poznatků o základních přírodních, společenských, demografických, kulturních a jiných jevech
- zaměřovat pozornost dětí na vše zajímavé, co se kolem děje, povzbuzovat aktivitu dětí ve vyhledávání zajímavých objektů pro pozorování; umožňování kontakt s přírodou spojený s aktivním pohybem a hrami, vést děti ke sledování změn v přírodě během roku, podněcovat používání přírodních materiálů při hře; učit dítě šetrně zacházet s hračkami, obrázky, knihami

- vést děti k přiměřené opatrnosti

Vzdělávací nabídka (co pedagog dítěti nabízí):

- přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí, krátké výlety
- pojmenovávat, co k čemu slouží, vědět, co kam patří
- hry a aktivity na téma dopravy, cvičení bezpečného chování v dopravních situacích, kterých se dítě běžně účastní, praktický nácvik bezpečného chování v některých dalších situacích, které mohou nastat
- praktické užívání technických přístrojů, hraček a dalších předmětů a pomůcek, se kterými se dítě běžně setkává
- podněcovat děti v konkrétních situacích ke smysluplným otázkám, učit děti odpovídat na přiměřené otázky

Očekávané výstupy (co dítě zpravidla dokáže ve třech letech):

Dítě dokáže jmenovat každodenní činnosti a věci, předměty denní potřeby, základní druhy jídel; orientovat se v prostoru školky i na zahradě; zná stálé místo předmětů ve školce, které používá; zná běžné dopravní prostředky; má povědomí o běžných přírodních jevech (slunce, mraky, déšť, vítr, sníh, led...); o nápadných přírodních proměnách v rámci změn ročních období; rozlišuje stromy, keře, květiny (ne však druhy); poznává a správně označí běžné druhy ovoce a zeleniny; pozná druhy zvířat; Rozlišuje základní barvy, tvary, velikosti (třídí, až později pojmenovává); pozná objekty na obrázku; začíná chápat označení pro vztahy v prostoru (nahore, dole, vedle, vpředu, vzadu); začíná chápat označení pro časové vztahy (ráno, večer, hned, potom).

Rozvoj sebeobsluhy a hygienických návyků

Dodržuje přiměřenou čistotu při stolování, samostatně jí a pije s částečnou dopomocí, udržuje osobní hygienu – umí použít záchod, chlapci umí malou stranu vykonávat vstoje, umí si umýt a utřít ruce, obličej, umí smrkat a používat kapesník, umí se částečně svlékat a oblékat, zouvat a obouvat.

Rozvoj pracovních schopností

Umí navlékat kroužky na tyčku, provléká tkaničkou destičku s otvory, navléká větší korálky, trhá papír, skládá papír, umí nalepovat jednoduché tvary, zatlučká hřebíky do polystyrénové desky, stříhá dětskými nůžkami, modeluje váleček, kuličku, placku, staví stavby z kostek.

Rozvoj hudebních dovedností

Zpívá krátké melodické písničky, rytmitizuje, tančí jednoduché tanečky, napodobuje hru na tělo.

Rozvoj výtvarných schopností

Maluje prstovými barvami, čmárá křídou na chodník, rozliší a pojmenuje základní barvy- alespoň 4, nakreslí sluníčko, postavu – hlavonožce, správně drží tužku, štětec.

Závěr

Je nutnost znát specifika batolecího věku, a to nejen z pohledu prostředí, jež batolata vyžadují a potřebují, ale především z hlediska výchovného působení. Institucionální výchova

by měla neustále usilovat a podporovat harmonický rozvoj dítěte v souladu s jeho potřebami a vývojovými zákonitostmi.

Přesto děti v tak časném věku kolektivním zařízením ještě vývojově nedorostly a nedozrály a dětský organismus, jak tělesný tak psychický nemá být zatěžován něčím, k čemu ještě nedozrál. Ne že by se dítě pod takovým náparem muselo nutně hroutit, nebo že by neblahý efekt musel být masově nápadný, ale přece jen, můžeme-li pro dítě udělat něco lepšího, příjemnějšího a jeho vývoji přiměřenějšího, měli bychom toho využít. A to mluví jednoznačně pro výchovu v rodině. (Zdeněk Matějček, Prvních šest let ve vývoji a výchově dítěte).

Příloha č.3

Podmínky zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí

Mateřská škola vykonává dohled nad dítětem od doby, kdy je pedagogický pracovník převezme od jeho zákonného zástupce nebo jím pověřené osoby, až do doby, kdy je učitelka MŠ předá jeho zákonnému zástupci nebo jím pověřené osobě. Předat dítě pověřené osobě lze jen na základě písemného pověření vystaveného zákonným zástupcem dítěte.

K zajištění bezpečnosti dětí při pobytu mimo území mateřské školy stanoví ředitelka mateřské školy počet učitelek tak, aby na 1 učitelku připadlo nejvýše:

- a) 20 dětí z běžných tříd
- b) 12 dětí ve třídě, kde jsou zařazeny děti se zdravotním postižením

Výjimečně může ředitel mateřské školy zvýšit počty dětí uvedené:

- a) v odstavci 2 písm. a), nejvýše však o 8 dětí, nebo
- b) v odstavci 2 písm. b), nejvýše však o 11 dětí.

Při specifických činnostech, například sportovních činnostech, nebo při pobytu dětí v prostředí náročném na bezpečnost určí ředitel mateřské školy k zajištění bezpečnosti dětí dalšího pedagogického pracovníka, ve výjimečných případech jinou zletilou osobu, která je způsobilá k právním úkonům a která je v pracovněprávním vztahu k právnické osobě, která vykonává činnost mateřské školy- provozní pracovnice poučené o dodržování bezpečnosti při činnostech a dohledu nad dětmi.

Při pořádání výletů pro děti určí zástupce ředitele mateřské školy počet učitelek tak, aby byla zajištěna výchova dětí, včetně dětí se zdravotním postižením, jejich bezpečnost a ochrana zdraví.

Při vzdělávání dětí dodržují učitelky pravidla a zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, které pro tuto oblast stanoví platná školská a pracovněprávní legislativa. Zejména vzhledem k ochraně zdraví ostatních dětí může pedagogický pracovník, pokud má při přebírání dítěte od zákonného zástupce nebo jím pověřené osoby podezření, že dítě není zdravé, požádat zákonného zástupce o doložení zdravotní způsobilosti dítěte ke vzdělávání formou předložení potvrzení od ošetřujícího lékaře.

Také při nástupu dítěte po jeho onemocnění si může vyžádat pedagogický pracovník od zákonného zástupce dítěte písemné potvrzení od ošetřujícího lékaře, že dítě je zdravé a může být v kolektivu ostatních dětí v případě zjevného nedoléčení dítěte.

Rodiče mohou děti do mateřské školy vodit pouze tehdy, pokud jsou zcela zdravé a nemají žádné příznaky nemoci či infekce. Trvalý kašel, průjem, zvracení, přetrvávající rýma, červené spojivky očí a podobné příznaky jsou příznaky nemoci, i když děti nemají teplotu! Škola není na izolaci nemocného dítěte od kolektivu zařízena ani stavebně ani personálně, a proto v případě zjištění příznaku nemoci u dítěte okamžitě informujeme rodiče a požadujeme jeho vyzvednutí ze skupiny dětí.

Pedikulóza (dětské vši) – jedná se o infekční onemocnění. Zákonný zástupce je povinen nahlásit MŠ výskyt vši u dítěte a zajisti patřičné ošetření. Dítě bez odstranění vši nemůže být přijato ke vzdělávání a pobytu v MŠ - § 22 odst. 3, písmeno b) Školského zákona.

Rodiče mají povinnost oznámit učitelce ve třídě jakékoliv skutečnosti, které se týkají zdravotního stavu dítěte a které se udály i mimo MŠ (alergie, mdloby, nevolnost, úraz...) a podat zprávu v případě výskytu přenosné infekční nemoci v rodině (neštovice, žloutenka, mononukleóza, virový zápal plic apod.) či informaci o výskytu vši u dětí. Léky a léčebné prostředky (kapky, masti, léky) ve škole nepodáváme, s výjimkou nařízení lékaře a podepsanou dohodou se zákonným zástupcem dítěte, s přesným dávkováním a názvem léku.

Písemně budou pověřeny k tomuto pedagogické pracovníce. Zejména při dále uvedených specifických činnostech, které vyžadují zvýšený dohled na bezpečnost dětí, dodržují pedagogičtí pracovníci i ostatní zaměstnanci zásady BOZP.:

Při přesunech dětí při pobytu mimo území mateřské školy po pozemních komunikacích se pedagogický dozor řídí pravidly silničního provozu, zejména kde není chodník nebo je-li neschůdný, chodí se po levé krajnici, a kde není krajnice nebo je-li neschůdná, chodí se co nejbližší při levém okraji vozovky.

Chodci směřují jít po krajnici nebo při okraji vozovky nejvýše dva vedle sebe. Při snížené viditelnosti, zvýšeném provozu na pozemních komunikacích nebo v nebezpečných a nepřehledných úsecích směřují jít chodci pouze za sebou. Děti mají reflexní vesty a učitelka terčík.

- a) Pro pobyt dětí v přírodě se využívají pouze známá bezpečná místa, pedagogičtí pracovníci dbají, aby děti neopustily vymezené prostranství.
- b) pedagogičtí pracovníci před pobytem dětí zkontrolují prostor a odstraní všechny nebezpečné věci a překážky (sklo, hřebíky, plechovky, ostré velké kameny apod.).
- c) b) sportovní činnosti a pohybové aktivity před cvičením dětí a dalšími pohybovými aktivitami, které probíhají ve třídách, popřípadě v jiných vyčleněných prostorách v objektu budovy mateřské školy nebo probíhají na venkovních prostorách areálu mateřské školy, kontrolují pedagogičtí pracovníci školy, zda prostory jsou k těmto aktivitám dostatečně připraveny, odstraňují všechny překážky, které by mohly vést ke zranění dítěte a při použití tělocvičného náčiní a náradí kontrolují jeho funkčnost a bezpečnost pedagogičtí pracovníci dále dbají, aby cvičení a pohybové aktivity byly přiměřené věku dětí a podle toho přizpůsobují intenzitu a obtížnost těchto aktivit individuálním schopnostem jednotlivých dětí
- d) c) pracovní a výtvarné činnosti při aktivitách rozvíjejících zručnost a výtvarné cítění dětí, při kterých je nezbytné použít nástroje jako jsou nůžky, kladívka apod., vykonávají děti práci s těmito nástroji za zvýšené opatrnosti a výhradně pod dohledem pedagogického pracovníka školy, nástroje jsou zvlášť upravené (nůžky nesmí mít ostré hroty apod.)
- e) Zákonní zástupci nesou zodpovědnost za své dítě i po dobu, kdy je ve škole : - odpovídají za to, co mají děti v šatních skříňkách, učitelky nejsou povinny kontrolovat obsah skříněk, zda neobsahují nebezpečné věci (ostré předměty, léky, apod.) - rodiče plně odpovídají za oblečení a obutí svých dětí a za věci (šperky, knížky, hračky, potraviny), které si dítě bere s sebou do školy (mohou např. zapříčinit úraz dítěte).
- f) Škola je po celou dobu svého provozu uzamčena, rodiče zazvoní, učitelka otvírá dveře na základě identifikace zákonného zástupce na obrazovce, která je umístěná ve třídě.
- g) Další dokumenty o BOZP :MŠ má vypracovaný dokument o bezpečnosti dětí, o poučení dětí při různých činnostech, má vytipované možné rizika možného úrazu, chování při činnostech.
- h) Evidence školního úrazu: Školním úrazem je úraz, který se stal dítěti při výchově a vzdělávání a při činnostech, které s nimi přímo souvisejí. Výchovnou a vzdělávací činností je účast dětí při výchovné a vzdělávací práci školy, ve škole od vstupu dětí do prostor školy až do odchodu z nich, a každá činnost vyplývající z přímé souvislosti s tím. Školním úrazem je rovněž úraz, který se stal dětem při akcích konaných mimo školu, organizovaných školou a uskutečňovaných za dozoru pověřené odpovědné osoby. Jedná se zejména o úrazy dětí na vycházkách, výletech, zájezdech, exkurzích. Školním úrazem není úraz, který se dětem stane na cestě do školy a zpět, nebo na cestě na místo nebo cestou zpět, jež bylo určeno jako shromaždiště mimo areál školy při akcích konaných mimo školu. Vyhotovení záznamu o úraze se řídí vyhl. č.64/2005 Sb. v pozdějším znění - vyhláška č. 57 ze dne 12. 2.2010(evidence úrazů).

S účinností k 1 .4. 2016 je možné zadávat formuláře týkající se úrazů pouze v systému InspIS DATA.

V ostatních otázkách BOZP se škola řídí svojí směrnicí k BOZP, která je součástí školního řádu a metodicky vychází z Metodického pokynu MŠMT k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí, žáků a studentů.

Příloha č. 4

Ochrana před sociálně patologickými jevy a před projevy diskriminace, nepřátelství nebo násilí

Důležitým prvkem ochrany před sociálně patologickými jevy je i výchovně vzdělávací působení na děti již předškolního věku zaměřené na zdravý způsob života. V rámci školního vzdělávacího programu jsou proto děti nenásilnou formou a přiměřeně k jejich věku a schopnostem pochopit a porozumět dané problematice seznamovány s nebezpečím drogové závislosti, alkoholismu, kouření, virtuální závislosti (počítače, televize, video) vandalismu, a jiných forem násilného chování a jsou jim vysvětlována pozitiva zdravého životního stylu.

V rámci prevence před projevy diskriminace, nepřátelství a násilí provádí učitelky mateřské školy monitoring vztahů mezi dětmi ve třídních kolektivech s cílem řešit případné deformující vztahy mezi dětmi již v jejich počátcích a to ve spolupráci se zákonnými zástupci, případně za pomoci školských poradenských zařízení.

Důležitým prvkem prevence v této oblasti je i vytvoření příznivého sociálního klimatu mezi dětmi navzájem, mezi dětmi a učitelkami a mezi učitelkami a zákonnými zástupci dětí. MŠ má vypracovaný plán jako součást ŠVP.

- Odpovědnost pedagogů za bezpečnost dětí po celou dobu pobytu dětí v MŠ od převzetí dětí do vyzvednutí rodiči nebo jimi pověřenými zmocněnci
- Mimo území školy učitelka zodpovídá za max. 20 dětí
- Učitelky se v době pobytu překrývají a v případě potřeby děti rozdělí tak, aby, byla zajištěna jejich bezpečnost
- Systém bezpečnosti na ŠZ a vymezení zodpovědnosti učitelek
- Při nebezpečných činnostech určí ředitelka takový počet dospělých, aby zajistila bezpečnost (sezónní činnosti- výlety, plavání apod.)
- Zmocnění o předání dítěte jiné osobě než rodičům musí být písemné
- V době zájmové aktivity zodpovídá za děti přebírající učitelka MŠ do předání zpět třídní učitelce
- Učitelky sledují asociální chování mezi dětmi – šikanu-a jsou povinny ji řešit
- Prevenci provádí v programech se záměry oblasti soc. patol. jevů
- Budova MŠ je po celý den uzavřena, návštěvy a ostatní musí použít zvonku
- Děti jsou pojištěny (úrazové poj. zřizovatel)
- Pravidelně se provádí revize ŠZ, kontrolu hraček a pomůcek zajišťuje učitelka třídy, školnice.
- Učitelky jsou povinny nosit na vycházky terčík (děti reflexní vesty)
- Pravidelně poučovat děti o bezpečnosti chování a prokazatelně ji evidovat – třídní knihy
- Všechny zdravotní změny si sdělovat i při střídání služby, evidovat a vyrozumět rodiče

Projednán a schválen na pedagogické radě : 30. 8. 2021

Zpracovala: Hana Stanovská, zástupce ředitele pro MŠ

Platnost programu od 1. 9. 2021

Aktualizace : 30. 8. 2021

Skřípov 30. 8. 2021

